

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tertia Seraphica Vinea, Sive Tertius Ordo De Poenitentia
à S.P.N. Francisco institutus**

Pauck, Engelbert

Coloniae, 1720

Via Sacra Seu Exercitium Viæ illius dolorosissimæ Quam Deus-Homo Ad
Mortem condemnatus Hierosolymis Cruce onustus ambulavit Ex Prætorio
Pilati ad Montem Calvariæ, In Quo Pro Salute humani Generis ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64103](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64103)

VIA SACRA
 SEU
 EXERCITIUM

Via illius dolorosissimæ

QUAM

DEUS - HOMO

Ad Mortem condemnatus
 Hierosolymis Cruce onustus
 ambulavit

Ex Prætorio Pilati ad Montem Calvariæ,

IN QUO

Pro Salute humani Generis

Crucifixus

Et

Mortuus est.

Sub Directione FF. Minorum de Observantia, Reformatorum,
 Recollectorum, Discalceatorum, & aliorum quorumcunque sub
 Obedientia Ministri Generalis totius Ordinis Seraphici militantium.

Jam dudum à diversis Summis Pontificibus; novissimè verò
 à Ven. Servo Dei Innocentio XI. & piæ memoriæ

Innocentio XII. pariter Summis Pontificibus

maximis Indulgentiis decorata.

Z 3

PRÆ

PRÆFATIO

Ad devotum & candidum
Lectorem,

In quatuor mundi plagis Seraphicus
Ordo Sancti Patris nostri FRAN-
CISCI plantavit Ecclesiam, &
Catholicam Fidem, Martyrum
sanguine, vitæ sanctitate, & doctri-
næ splendore in Europa; Asia,
Africa, & America.

IN Europa nostra ex multis pauca accipe.
Ad annum 1366. Ludovicus Hungariæ
Rex; dum Bulgariam & finitimas regiones
barbaris præstigiis infectas obtinuisset, ut
*refert Hieronymus Platus apud Marchan-
tium citatum in Histor. proloquiis P. For-
tunati Huber in suo Meropio mihi fol. 27.*
octo duntaxat destinavit fratres Franciscanos:
qui intra solos quinquaginta dies, du-
centa millia hominum ad Christi Fidem per-
duxerunt. Quò successu impulsus Rex peti-
vit à Ministro Generali bis mille Fratres,
qui totam deinde Bulgariam gremio Ecclesiæ
aggesserunt. Gentem Lithuanicam pariter
octo Fratres Minores ab errorum, & idolo-
latriæ tenebris extraxerunt, ad eò ut idolis,
falsisque deastris succissis, tota ferè numero-
sissima Gens ad Baptismum conflueret; cum-
que nimius esset labor ratione multitudinis
Baptizandorum, nec posset quilibet sigilla-
tim baptizari; jubente Rege Jagellone (jam
antea cum tota sua Familia baptizato) mul-
titude illa in turmas, & turbas divisa est, &
sequestrata, & cuilibet turmæ sufficienter
aqua baptismatis aspersæ impositum est no-
men Petri, Pauli, &c. Vel Mariæ, vel Catha-
rinæ. &c. pro viris respectivè, & mulieri-
bus. Nec minora operatus est S. Joannes

Capistranus circa Hungaros; qui anno
1450. unâ excursionem duodecim millia ho-
minum Ecclesiæ aggregavit.

II. **A**frica Turcas nutrit, Barbaros, &
infideles. Anno à Conversione suâ
undecimo S. FRANCISCUS quosdam
Fratres, Marochium Barbariæ Metropolitim
misit: quos à Mahometanis Martyrio affe-
ctos, Sancta Romana Ecclesia S.S. Martyrum
Apotheosi solemniter annumeravit. Exinde
præfatus Ordo conversionem Gentilium, &
sancti Evangelii Prædicationem in Insula
Madagascaro, in Insulis Canariis, in tor-
tuosis Libiæ saltibus, Apostolico Zelo est
prosecutus, & amplissimas acquisivit Pro-
vincias in Æthiopia, & Insulis adjacentibus,
Barbaria, Ægypto; Cyrene, Troglodrata,
Garamanta, Numidia, Mauritania, Getu-
lia, Lybia interiore, Arabia, Biledulgeri-
dia, Zaramo, Myritia, Nubia, Guinea,
Congo, Caffreria, Monomotapo, Tercera,
Madera, Buga, Pro-Montorio bonæ Spei, &
Capitis viridis; maximè verò in Abyssino Im-
perio, aliisque Africæ Monarchiis, Regnis,
Provinciis, Territoriis, Civitatibus, Empo-
rii, & Insulis, pauperulus sancti FRAN-
CISCI accessus hospitia, Missiones. Con-
ventus, & Custodias frequentat; idque per
quotidiana mortis pericula terrâ, marique,
per carceres, & exilia, per compedes, &
vincula salutiferam Christi Legem aut defen-
dit promulgatam, aut defensionem promulgat.

III. **A**merica universa primos Operarios
ad Culturam Fidei sibi à Deo reser-
vatos recepit Fratres Minores. Ità testantur
omnes Annales & Historiæ. Illi primi fue-
runt; qui barbaras illas & gentiles Animas
Prædicationis sulco penetraverunt. Illi primi
fuerunt, qui scientiâ Evangelii omnes Indias
impulerunt. Illi primi fuerunt, qui terras istas
innocuo Martyrum sanguine irrigaverunt. Illi
primi fuerunt; quorum laboribus tanta
Deus

Deus incrementa dedit : ut novus Orbis antiquum terrarum orbem floribus, & fructibus Sanctorum superâsse videatur, multiplicatis postmodum ex omnibus Regularium Ordinibus Cooperatoribus. De quo fusè videri potest *Orbis Seraphicus P. Dominici de Gubernatis L. de Missionibus & Menolog. P. Huber in Hist. prolog. fol. mibi 63. §. 5. & seqq.*

IV. **A** Sia denique, prima Gentium ritus sacros aliis terris communicavit. In illa creavit Deus Paradisum & primum hominem; in Asia populus electus, Gens Israëlita multiplicata, & possessionata fuit. ipsa Deum incarnatum [scilicet Christum] in Judæa Orbi exhibuit. Comprehendit autem Turcarum, Tartarorum, Persarum, & magni Mogolis Imperia. Chinam, Japoniam, aliasque vastissimas regiones, & Insulas. In hac Asia laborantibus adhuc primis S. FRANCISCI Sociis, *Gregorius Papa IX.* anno 1233. de Saracenis & Mahometanis convertendis sollicitus, industrios Operarios misit in Tartariam Asiaticam, cum tanta animarum messe; ut anno 1275. *Abagar* Orientalium Tartarorum Rex, suo, & *Qugli-bey* Magni Chami, Avunculi sui (qui uterque jam Fidem Christianam susceperant) nomine mitteret Legatos Romam; petens: quatenus Pontifex novos Operarios destinaret, ad totius populi & Imperii Tartarorum conversionem. Refert etiam *Wadingus*, ad annum 1254. num. 44. quòd *S. Ludovicus* Galliarum Rex cuidam Tartarorum Regi *Sartacho* literis congratulatus sit ad Baptisma. Porro, dum fideliter laborant Operarii cum Regibus, & Principibus Tartarorum, immisiones fiunt per angelos malos; & Tartaria fit Mahometica, sub Tangodomane Tartarorum Principe anno 1282. rejecta Christianorum Fide; quæ tamen reflorescere cœpit circa annum 1310. quando Joannes

Corvinus Seraphici nostri Ordinis Missionarius, magnum Chamum Tartarorum [qui tunc imperabat] unâ cum matre ad Catholicam Fidem perduxit; propter quem etiam idem Chamus, seu Imperator in Baptismate Joannes vocari voluit, & paulò post ex hac vita migrans in Conventu Fratrum Minorum solemnî ritu tumulatus est; cujus corpus (ob ingruentia bella) à Fratribus fugientibus post tres annos exhumatum, cum transferretur in Civitatem Ugnetarum, inventum est ita integrum, & incorruptum cum vestibus & pulvinari, super quod recumbebat; acsi eâdem die fuisset sepultum, & adhuc circa annum 1400. *Wadingus* recenset Fratres nostros habitasse Chanbelegii in Palatio magni Cham, Contratæ, Armalechi, Iveria, Tauricii, Maxenia, & in aliis 1453. Tartaria locis.

V. **E**fferatissimi & fatales Ecclesiæ inimici sunt Saraceni; qui ita nuncupantur à *Sarai* urbe, ubi Mahometes maximus ille Orbis impostor, primitus sepultus fuit; unde & Mahometis asseclæ dicti Saraceni, ex vi sui Alcorani sunt jurati, & infensissimi hostes Christiani Nominis. Nihilominus tamen & his pauperulos Fratres suos, tanquam oviculas lupis opposuit sanctus FRANCISCUS, qui dum Regulam Christo dictante conscripsit; duodecimum & ultimum Capitulum expressit: *de euntibus inter Saracenos & alios infideles. Cap. 12. Regulæ Minorum. Si qui Fratrum divinâ inspiratione voluerint ire inter Saracenos, & alios infideles: petant inde licentiam à suis Ministris Provincialibus.* Nolens de hoc Fratribus dare Præceptum obligatorium, ut [Christi advocante Spiritu] Apostolicum opus aggrediantur cum essentiali dependentia à Mitten-te: *Ministri verò nullis eundi licentiam tribuant, nisi iis: quos viderint esse idoneos ad mittendum.* Quibus in verbis in dispensabile, tum

tum vitæ, tum doctrinæ, prævium examen comprehendit. Quanto autem desiderio & ardenti zelo S. FRANCISCUS meritò ob amoris vehementiam, & Charitatis incendium, per *Antonomasiam* ab Apostolica Sede nuncupatus *Seraphicus* vir optaverit Fratres suos quærere profusionem sanguinis, pro conversione Saracenorum, Turcarum, & aliorum Mahometanorum, docuit suo exemplo ipse *Martyr desiderio*. Etenim in Syriam primò, deinde Marochium versùs (*sic Spondanus*) ex Martyrii siti viam arripuit: unde à Deo revocatus, tandem in Ægyptum profectus, Christi hostibus ultrò se offerens, pessimè à satellitibus habitus, Christum ardentissimè prædicavit; si fortè jam ipsum Dominus traderet tortoribus; atque ideo ad castra Christianorum veniens, ubi & Christianis in obsidione Damiatæ certamen cum hoste parantibus futuram cladem prænunciavit: Post probatum rei eventum, mortis impavidus Soldano se sistere decrevit, castra Soldani pertransiit, & caput non amisit, quamvis crudele Edictum à Tyranno exivisset: ut quicumque caput alicujus Christiani afferret Byzantium; aureum pro mercede reciperet. Ast intrepidus Christi Miles FRANCISCUS (assumpto Socio Fratre Illuminato) iter aggreditur; accurrunt satellites, tanquam lupi rapaces ad oves, Servosque Dei feraliter apprehensos, verberibus tractant, & vinculis alligant: sicque afflictos, & attritos ad ipsum Soldanum (divinâ sic disponente Providentiâ) perducunt. Tantâ verò mentis constantiâ, tantâ animi virtute, tantòque fervore spiritûs ipse FRANCISCUS Soldano prædicto prædicavit Deum trinum, & unum & Salvatorem JESUM CHRISTUM; ut Soldanus admirandum in viro Dei spiritûs fervorem suspiciens libenter ipsum audiret; Christi verò servus superno illustratus oracu-

lo; si vis, (inquit) converti tu cum populo tuo ad Christum, ob illius amorem libenter vobiscum commorabor. Quòd si hæsites propter Fidem Christi legem Mahometis dimittere; jube ignem accendi permagnum, & ego cum sacerdotibus tuis ignem ingrediar, ut vel sic cognoscas; quæ Fides certior, & sanctior tenenda sit. Ad quem Soldanus: non credo (inquit) quòd aliquis ex sacerdotibus meis propter Fidem se velit igni exponere, videbat enim. (hoc auditò) statim ex suis virum grandævum ætate conspectui suo se subtraxisse. Nihilominus Vir sanctus dixit ei: si velis promittere pro te ac populo tuo, quòd ad Christi Cultum [si de igne illæsus exierò] veniatis; ignem solus intrabo: Et si combustus fuero, id imputetur peccatis meis; si autem divina me protexerit virtus: Christum Dei Virtutem & Sapientiam, Salvatorem omnium agnoscatis. Soldanus autem optionem hanc se non audere acceptare respondit, utpote qui seditionem populi formidabat; obtulit tamen ei multa munera pretiosa, quæ vir Dei, sicuti lutum, sprevit; Soldanus autem videns Virum sanctum tam perfectum, magisque illum admirans; majorem erga ipsum devotionem concepit. Et quamvis ad Fidem Christianam transire nollet, vel forsitan non auderet. Rogavit tamen devotè Famulum Christi; ut prædicta susciperet, Christianis Pauperibus, vel Ecclesiis eroganda; ipse autem [quia pondus fugiebat pecuniæ, & in animo Soldani veræ non videbat pietatis radicem] nullatenus acquievit.

Amisâ itaque (ut notavit Spondanus) Martyrii spe, ad Christiana castra recessit; neque vacua fuit illius prædicatio: quæ in Soldani corde mira jecit semina; nam præter extraordinaria amoris indicia (apposito Symbolo, ut à nemine suorum laderetur) liberam illi, & Sodalibus suis licentiam indulisit,

in

in suis Dominiis prædicandi : & Saraceni omnes hosce Fratres Minores, de Christi Fide & Doctrina prædicantes, libenter audierunt; quamdiu Mahometi, tanquam mendaci & perfido, prædicatione suâ manifestè non contradicerent; imò videntes hi Barbari tantam horum Fratrum paupertatem, & quòd pecunias etiam in extrema necessitate acceptare nollent, senserunt barbaræ feritatis suæ mentem mirandâ prorsus virtute converti, & immutari in miserationis dulcedinem. Ipsi etiam Soldani animum ita flexit, & immutavit, ex feroci & barbaro in mansuetissimum, & benignissimum. Franciscana Paupertas & Nuditas: ut Christianos constituerit sui corporis custodes, Crucem Domini ultrò reddiderit, Christianos salvis rebus & corporibus Ægypto exire permiserit; omnesque captivos ad triginta millia iusserit reddi, atque etiam in domo Hospitalis, pauperibus Christianis reditus opulentissimos legaverit. *Cardinalis Vitriacensis lib. 3. Hieros. Hist. ad Ann. 1219. S. Bonav. Cap. 4. Legend. S. Francisci. S. Antonin. Tit. 19. Cap. 8. Dominicus de Gubernatis Orb. Seraph. de Mission. antiq. fol. mihi 583.* ubi etiam eundem Soldanum ante mortem miraculosè baptizatum fuisse, ex pluribus Authoritatibus sustinet.

VI. **I**ndè est, quòd nobilissima hæreditas pretioso Christi sanguine in sacra Palæstin, à Vexillifero, & Seraphico nostro Patriarcha sibi, Filiisque suis acquisita fuerit; utpote; qui coram Tyranno etiam tunc hostiliter à Christianis impetito pro se, & suis Fratribus gratiam invenit, & facultatem impetravit; ut in Ægypto, Syria, & totâ suâ Ditione liberrimè Evangelium prædicaret. prout & prædicavit, uti *latè scribit dictus Card. de Vitriaco. Legatus Apostolicus, & oculatus testis. Wading. Tom. 1. ad Ann. Vineæ Seraphicæ*

1219. Et quidem eo spiritus fervore, & virtute imbutus ex alto; ut integra Cænobia acquisierit in Palæstina, Galilæa, Syria, Antiochia, & Cælesyriæ Metropoli possessionem Terræ sanctæ, totiusque Syriæ pro se & Filiis suis, spiritus sui & paupertatis hæredibus à Soldano accepit; ubi etiam ad hæc usque tempora, sanctissimum Domini nostri Sepulchrum Jerosolymis, & alia Loca Redemptoris nostri sanguine conspersa, inter frementes Saracenos, & insatiabiles Turcas, Christiani nominis utrimque implacabiles hostes, summâ cum veneratione conservant iidem Fratres Minores de Observantia. Mirabile quidem, & [ultra quàm explicari possit] Ordini nostro. Seraphico gloriosum est, quòd tum per integra ferè quinque sæcula iidem Fratres, inter efferratos illos Barbaros, nec eorum insatiabili avaritiâ commoti; nec minis, verberibus, carceribus, ac martyriis perterriti, tantâ cum constantiâ, imò (si dicere liceat) tantâ cum majestate potuerint manere. Quòdque etiam hodie Guardianus sacri Montis Sion, seu sanctissimi Salvatoris [etiam dum ferus Ottomannus ab Exercitu Christiano hoc anno 1716, copiosè, & lethaliter cæsus inexplicabili rabie in Christicolos fremit] sanctissimi Sepulchri Auratos Equites creet. Et quantumvis damnata Mahometis Secta scandalosâ religione imponat mundo, Turcicum etiam imperium divitiis, sceptris, & armis formidabilem opponat potentiam, ac super vastissima terræ spatia superbum principatum extendat, Christianoque nomini perpetuas & irreconciliabiles struat insidias; attamen per univas ejus portas *Divi FRANCISCI* Ordo libero passu ingreditur & egreditur, sinè fatali impedimento; & divinam plerumq; Turcicus furor Vindictam experitur, si in Religiosos sancti FRANCISCI igne, ferro, aut alio quocunque, feralis violentiæ, ac tyrannidis

nidis modo, crudeliter, & temerariè debacchari præsumperit.

Hinc quidquid est vel Jerosolymis sanctum, quidquid Bethlemii devotum, quidquid in Aleppo antiquum vel etiam in Libano sublime, vel Damasco prodigiosum, vel in Tripoli aut Carmelo delectabile, vel denique quidquid in omnibus Terræ Sanctæ locis (ubi Christus Salvator noster vixit, & miracula edidit, ubi in Cruce mortuus, ubi videntibus Apostolis in cælum elevatus fuit) quidquid, inquam, religionis, & devotionis, & in cæteris memorabile, magnificentum, & gloriosum observatur; id totum hæreditario quodam Jure debetur Ordini S. FRANCISCI. Ex eo summi Pontifices Missionarios à tempore ejusdem sancti FRANCISCI incipiendo, usque in præsens, semper mandaverunt, ad præstandum incolatum, & cultum sanctis illis locis; quorum consequenter fidelissimus custos fuit semper eadem Franciscana Religio, cum omnium Jurium affluentia, tantoque cum decore, & magnificentiâ: ut dictus Guardianus S. Montis Sion, seu sanctissimi Salvatoris in Jerusalem pro tempore existens, non solum sit totius Terræ Sanctæ custos, & Missionum omnium illarum partium etiam per Ægyptum Præfectus, ac rei Christianæ per Orientem Commissarius Apostolicus; sed & specialissimo sanè privilegio in majoribus Festis, Missæ Sacrificium, pro majori Majestate, solemnissimè in Pontificalibus cum mitra, Pedito, aliisque Pontificalibus Insignibus celebrare possit, & semper sic celebret in principalioribus anni Festivitatibus. Hinc etiam est, quòd Imperatores, Reges Christianissimi, Catholici, Apostolici, aliisque Mundi Christiani Monarchæ, Principes, & Domini; Fratres hósce Minores in Palæstina degentes beneficiis, favoribus, honoribus, privilegiis, & prærogativis innumeris prosequantur; quæ

omnia hîc ad longum enarrare, intentæ brevitatís scopum plus nimio excederet; nam & iidem Fratres omnes, ex toto Mundo etiam hodie adventantes in Terram Sanctam Peregrinos hospitio suscipiunt, Fide instruunt, Mysteria, & Loca Passionis Christi explicant & monstrant, eosque ad teneram erga passum in carne Deum compassionem accendunt.

Hinc etiam est, quòd Augustissimus Imperator *Leopoldus I.* gloriosissimæ memoriæ, erga eosdem Fratres; & dicta sacra, ac pretioso Salvatoris nostri sanguine dignificata Loca, piissimum suum affectum luculenter satis ostenderit & demonstraverit, quando Viennæ in Austria anno 1685. in Festo S. Mariæ Angelorum, seu Portiunculæ, postquam Sacramentum Eucharistiæ ex manibus Reverendissimi Patris Petri Marini Sormani à Mediolano Ex-Guardiani S. Montis Sion, & totius Ordinis sancti FRANCISCI Ministri Generalis accepisset, finito Missæ Sacrificio, de novo ante altare genuflexus, protulit chartam augustissimo suo nomine subscriptam, ac Sigillo suo Cæsareo munitam, quam devotè priùs exosculatam ad manus dicti Ministri Generalis consignavit, & quod in ea scriptum reliquerat, vocaliter etiam pronunciavit in forma Juramenti, & Voti facti coram Ss. Trinitate, Reginâ cælorum, Ss. Angelis, S. Patriarcha Josepho, & Seraphico Patre S. FRANCISCO, totaque cælesti Curia: nimirum se omnimodo cooperari velle, & etiam in quocunque induciarum Tractatu cum Turcis quandocunque ineundo, efficaciori modo instare velle pro recuperatione & restitutione locorum Terræ Sanctæ, & specialissimè sanctissimi Sepulchri Domini *IESU Christi* Salvatoris nostri: & hanc ipsam Obligationem omnibus suis, & Augustissimæ Domûs suæ Successoribus etiam post suam mortem hoc ipso inculcatam velle.

Anno

VIII. **A**Nno etiam sequenti nimirum 1686. die 3^{ti}a Aprilis Venerabilis Servus Dei *Innocentius Papa XI.* præmemorati Ministri Generalis supplicationibus annuens, totius Terræ Sanctæ curam, & Custodiam, à Prædecessoribus suis, Fratribus Minoribus de Observantia, jam olim sæpius concessam validissimè confirmavit per suum Breve, quod incipit: *Exponi Nobis.* Deinde anno 1688. idem sanctissimus Dominus ab eodem Ministro Generali requisitus, ad omnem ambiguitatem tollendam circa Indulgentias annexas crucibus, Coronis, Rosariis, aliisque (ut vocant) Sanctuariis Terræ Sanctæ; illas specificavit, & sic specificatas confirmavit, & quatenus opus esse posset, de novo concessit in Breve quod incipit: *Unigeniti Dei Filii,* dato eodem anno, die 28. Januarii. Sed & Catholicus Hispaniarum Rex, Carolus secundus gloriosæ memoriæ, ad ejusdemmet Ministri Generalis instantiam, in suæ Ditionis Regnis & Statibus, Equitum sanctissimi Sepulchri privilegia observari mandavit sub die 24. Septembris. 1682.

IX. **D**emum felicitis & recentis recordationis *Innocentius XII.* (cujus Apostolicis literis desuper emanatis subscript Joannes Franciscus Cardinalis Albanus tunc Brevium Secretarius; qui nunc sub glorioso nomine *Clementis XI.* Ecclesiam Dei difficillimis sanè temporibus feliciter gubernat] devotissimum Exercitium *VIAE CRUCIS,* quod quotidie à Fratribus Minoribus [Jerosolymis] frequentatur, volens universo Christiano Orbi commune fieri, sub Directione Fratrum Minorum de Observantia, tam Regulari, quàm Strictiori, Indulgentias concessas visitantibus Stationes Viæ Crucis in Jerusalem, seu illis Stationibus annexas plenissimè communicat omnibus Viis Crucis, erectis [ad instar]

ab iisdem Fratribus, ubicunque locorum, & terrarum. Ut patet ex ejus Bulla, quæ incipit: *Sua Nobis dilectus.* Datâ Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ 1695. 17. Kal. Januarii. Pontificatus sui Anno 5to. Et per extensum refertur in Rubricis particularibus Breviarii trium Ordinum *S. P. Francisci,* atque ab eodem *Innocentio XII.* approbatis Num. 182. & seq. ubi contra nonnullorum scrupulos & Dubia declarat Num. 184. sub generalissima communicatione Privilegiorum, & Indulgentiarum etiam plenariarum, usque tunc non revocatarum, inter Ecclesias, Loca, Confraternitates, Congregationes, Ordines & Personas utriusque sexûs; *Obedientia vel Directioni Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci subjectas,* à pluribus Romanis Pontificibus concessâ, & ab *Innocentio XI.* prædicto, per particulare Breve sub die 5ta Septembris 1686. confirmatâ comprehendi etiam Loca, & Ecclesias Terræ Sanctæ, aliarumque partium Orientis, etiam extra Jerusalem, & specialius Num. 185 etiam declarat: *Quod pia Loca Viæ Crucis, seu Calvarii, ad recolendam, seu meditandam Christi Passionem, à præmemoratis Personis, seu Ordinibus [ad instar Stationum Calvarii Montis] juxta diversa etiam Privilegia, Sanctæ Sedis erecta, comprehensa sint in præfata mutua communicatione.* Prout & videri potest in altera ejusdem Bulla incipiente: *Alias à Felicitis recordationis.* Datâ Romæ 5ta Decembris 1696. Et reperitur apud *Isidorum Gutierrez Tract. de insign. Confrat. P. 1. fol. mibi 273.* Unde vi hujus communicationis quilibet habens condiciones requisitas (de quibus infra) devotè visitans Viam Crucis hujusmodi à Fratribus prædictis, ubicunque terrarum erectam, omnes Indulgentias acquirit; quas acquireret; si Jerosolymis personaliter existens ibidem Viam

Crucis, seu Calvarii, originaliter visitaret: ut colligitur manifestè ex prædictis Constitutionibus *Innocentii XI. & Innocentii XII.*

X. **D**ebent autem viæ Crucis esse erectæ à Fratibus Minoribus subjectis Ministro Generali totius Ordinis Sancti FRANCISCI, qui semper est de Observantia, vel regulari vel strictiori; aliàs enim nihil participabunt de Indulgentiis, concessis Viæ Crucis in Jerusalem; ità enim expressè loquuntur prædicti Pontifices *Innocentius XI. & Innocentius XII.* suprà citati, per illa verba: *Inter Ecclesias, Loca, Confraternitates, Congregationes, Ordines & Personas utriusque sexus obedientia vel directioni Ministri Generalis Fratrum Minorum S. Francisci subjectas.* Et iterum infra: *à præmemoratis Personis seu Ordinibus &c. erecta.* Ità ratio ipsa evincit, tum quia nullus in orbe terrarum titulo *Ministri Generalis Ordinis Fratrum Minorum S. FRANCISCI* simpliciter & finè addito utitur, aut uti valet, præter solum Ministrum Generalem Observantium, tum denique quia custodia sacrorum illorum locorum, in Terra sancta, solis concessa est FF. Minoribus de Observantia, sive regulari sive strictiori; qui indiscriminatim (sicut totius Ordinis Ministro subsunt Generali) ità ad custodiam Terræ sanctæ mittuntur; ac consequenter etiam ipsi soli viam Crucis cum Indulgentiis hîsce ubique terrarum erigere, prædicare, & publicare possunt. Insuper videri possunt de harum Indulgentiarum certitudine P. Isidorus *Gutierrez. Discalceatus Cap. 3. Indulg. de via Crucis.* P. Felix *Potesta. Panormitanus in suo Examine Ecclesiastico. num. 3505.* Aliique Auctores novissimi; qui expressè sustinent, acquiri Indulgentias Viæ Sacræ in Jerusalem concessas, à visitantibus ubicunque terrarum Vias Crucis ut suprà erectas.

XI. **Q**uæres. Cùm *Innocentius XI. & Innocentius XII.* declaraverint; quòd

Indulgentiæ Terræ Sanctæ usque modò nunquam revocatæ, obtineri valeant sinè omni Dubio in aliis Ecclesiis, Altaribus, piisque locis ac devotis, spectantibus ad Personas præmemoratae Obedientiæ Ministri Gen. totius Ord. FF. Min. Notabilis orta est quæstio. An etiam Viæ Crucis erectæ à nostris Personis Ordini subjectis in locis ad FF. Minores non spectantibus gaudeant Indulgentiis adinstar Terræ Sanctæ, & an ab omnibus Christi-Fidelibus acquiri possint? Respondetur affirmativè in Dilucidatione Indulgentiarum concessarum Viæ S. Crucis edità in Luca 1715. Quia *Innocentius XII.* in Brevis *Alias à felicis.* &c. expedito 5. Decemb. 1696. apud P. Isidorum *Gutierrez* Reformatum Ord. Min. Tractatu de insigni Confraternitate p. 1. non requirit alias condiciones ad acquirendas Indulgentias istas, quàm ut sint Stationes erectæ à FF. de Obs. Verba Brevis sunt sequentia: Cùm autem (sicut dictus Franciscus Nobis denuo exponi fecit) post Decretum supradiçtum adhuc nonnulli dubitent; an pia Loca viæ Crucis, seu Calvariæ nuncupata à personis supradiçtis adinstar Stationum Montis Calvariæ vigore diversorum Privilegiorum eis, ab hac S. Sede (ut asseritur) concessorum erecta, in communicatione præfatâ comprehendantur? Nobis propterea idem Franciscus humiliter supplicari fecit. Nos ipsum Franciscum de secundo dictorum Card. consilio, & attentâ relatione, quam dilectus Filius, modernus Commissarius Gen. Curia dicti Ord. eisdem Cardinalibus super præmissis fecit, etiam præfata Loca pia Viæ Crucis, seu Calvariæ in supradiçtis *Innocentii* Prædecessoris litteris comprehendendi, ac proinde frui ac gaudere posse Indulgentiis, & Privilegiis in litteris hujusmodi concessis. &c. Ex quibus apparet omnes vias S. Crucis erectas à FF. subjectis Ministro Gen. totius Ord. FF. Min. de Obs. etiam

amfi erectæ sint extra jurisdictionem FF. Min. tamen comprehendi in communicatione participandi Indulgentias Jerusalem. Cùm enim duabus vicibus hæc quæstio sit discussa Romæ in S. Congreg. Cardinalium, & decisa sit illimitatè sinè appositione conditionis, vel determinationis loci; idèmq; fecerit summus Pontifex *Innocentius XII.* non requiringdo aliam conditionem: quàm quòd sint erectæ à Personis subjectis Generali Ord. Seraphici. Sufficiunt verba absolutè prolata ab *Innocentio XII. Pia Loca Via Crucis erecta à Personis præmemorata obedientia subjectis; comprehendi in præfata communicatione Indulgentiarum;* juxta Regulam vulgatam. Enuntiatio Legis indefinitæ æquivalet universali. Quia ubi Lex non distinguit, nec nos distinguere debemus, & Beneficium Principis nulli nocivum latè interpretandum est. *L. Benefic. ff. de constit. Princip.* Et verba generalia generaliter sunt accipienda. Potuissetque *Innocentius XII.* à generali & amplissima sua Communicatione excludere Loca pia extra FF. Conventus erecta: hoc autem non fecit; ergo in Communicatione generali comprehenduntur omnia Loca pia à FF. erecta, cùm Pontifex nulla Loca excludat. *Prudentia enim dicitur & postulat, ut credamus, multum valuisse favere, qui aliàs expressisset, si voluisset favorem limitare, & quòd clariùs fuisset locutus, si voluisset strictiùs & severiùs procedere.* Juxta Doctrinas in Jure fundatas, & *Regulam Juris 57.* contra eum, qui potuit legem dicere apertius (adde Privilegium) dicit *Caramuel*, concedere limitatiùs, interpretatio facienda est.

Ad verificanda etiam verba Brevis *Innocentii XI.* sufficit, quòd Loca pia spectent ad Ordinem per solam *Erectionem*; nam juxta usum, & praxin Ordo non solùm plantat Vias Crucis pro Conventibus, & locis suæ Jurisdictionis, sed etiam à CCCC. annis fuit

praxis Seraphici Ordinis erigendi in locis alterius Jurisdictionis Vias Crucis. Prout advertit *Isidorus Gutierrez p. 1. C. 14.* de Exercitio Viæ Crucis, & quidem de speciali Sedis Apostolicæ potestate. Ut constat ex praxi & modo, quo plantatæ sunt Viæ Crucis in Italia ante Conventum.

Accedit, quòd ipsa Via Crucis in Jerusalem non sit quo ad omnes Stationes sub Dominio & Jurisdictione Fratrum Minorum, & tamen *Innocentius XI. & Innocentius XII.* definiverunt Indulgentias Stationibus istis affixas esse. Postquam enim Anno 1322. Robertus Rex Jerusalem & Sicilia, cum Regina Sancia Consorte sua Fratribus Minoribus loca ista concessissent, & dicti PP. multos Conventus fundassent, cum Autoritate Joannis XXII. Summi Pontificis, illis Locis annexæ sunt multæ Indulgentiæ, & tamen variæ Stationes Viæ Crucis tum temporis solùm pertinebant ad Patres nostros solo Titulo *Erectionis*.

Hæc veritas confirmatur ex concessione *Innocentii XI. & Innocentii XII.* ad mentem Supplicantis facta; Privilegia enim accipiunt interpretationem à Supplicante, cujus menti præsumitur se conformare Concedens. *C. Cùm Dilectus.* Jam verò R. P. Franciscus Diaz Procurator Gen. Ord. FF. Min. de Obs. in Ara Cæli supplicavit Sanctissimo: an Loca pia Viæ Crucis à præmemoratis Fratribus erecta gauderent Indulgentiis Jerusalem, ut sic promoveretur Exercitium Viæ Crucis per totum mundum? & an omnes Christi Fideles illas lucrari possent frequentando istas Stationes, vel præstando æquivalens? deditque prælo suam Pastoralem Supplicam, vel Memoriale Romæ Anno 1695. die 18. Decemb. directam ad Missionarios Hispaniæ, ubi quæstio illa movebatur ab æmulis contradictoriis, cujus Pastoralis Memorialis verba à num. 16. sic sonant.

Cæterùm quia supradicta omnia solùm facere

cere videbantur expresse pro Nobis, ac Monialibus, & Tertiariis Sæcularibus, nec non Confratribus Directioni nostri Ordinis subjectis; & quia nonnulla alia vigeant Dubia circa Communicationem reciprocam Privilegiarum, & Indulgentiarum: de qua sermo est in relata Constitutione *Innocentii XI.* de die 5. Septemb. 1688. ut omnia tollerentur de medio, & Viæ Crucis Exercitium cunctis fieret familiare, atque ob Indulgentias magis æstimabile; nulli pepercit sollicitudini, quo ad usque tandem declarationes obtinui, per quas & Dubia sevoventur, & patenter ostenditur; cunctos Christi-Fideles: qui in locis piis Viæ Crucis, seu Calvariæ, ubique terrarum à nostratibus erectis, seu erigendis, Christi Passionem meditati fuerint; eas Indulgentias ibidem lucrari posse, quas lucrarentur, si eandem meditationem emitterent personaliter in locis Calvariæ Montis, seu Viæ Crucis, existentis prope Jerosolymam. *Vide libellum supplicem infra de ordine pacis, n. 15.*

Cùm ergo Indulgentiæ petita sint pro locis ... *ubique terrarum.* à nostris Religiosis ad instar Calvariæ Montis erectis *pro omnibus Christi-Fidelibus.* Et responsio Summi Pontificis Innocentii XI. fuerit *amplissima;* quòd illa Indulgentia ab omnibus respectivè acquiratur, sicut Indulgentiæ Jerusalem, quæ sunt concessæ pro omnibus Christi Fidelibus; à proprio universali sensu non est deviandum, sed standum pro Privilegio in favorem Regularium pro omnibus Christi-Fidelibus concessio.

Privilegium autem specialissimum Fratrum Minorum de Obs. esse, ut habeant potestatem erigendi in omnibus locis Viæ Crucis, & promulgandi seu prædicandi Indulgentias iis annexas ad instar Jerusalem: probat Usus & Praxis Apostolicorum virorum, per Italiam, Indiam, & Hispaniam.

Ita Felix Potestatis. Panormitanus in suo Examine Eccelesiastico n. 3808. Et multi alii libelli Italici desuper expresse editi idioma Italico, censurati à locorum Ordinariis & approbati. In quibus fusè probatur, omnes Viæ S. Crucis à nostris Religiosis erectas gaudere Indulgentiis Jerusalem, ubique terrarum pro omnibus Christi Fidelibus; simili modo, quo Loca Terræ Sanctæ & S. Sepulchri D. N. J. C. Ex quibus approbatis Italicis libris hæc pauca compendiosè retuli contra nonnullos alios Scrupulosos.

XII. **Q**uantæ autem, & quales sint Indulgentiæ VIÆ CRUCIS in Jerusalem; ac aliis per Communicationem, & [ad instar] erectis, infallibiliter supponi potest; quòd sint grandissimæ. Ita enim exigit sparsus in illis locis pretiosissimus sanguis Christi; Locorum, & Mysteriorum Excellentia.

Quare Summi Pontifices semper solliciti fuerunt pro istis Indulgentiis conservandis, & renovandis; uti patet ex sententia Cardinalium S. Romanæ Ecclesiæ: quando S. FRANCISCUS petebat ex Mandato Christi ab Honorio III. in Civitate Perusina magnas illas Indulgentias Portiunculæ; tunc enim subito sese opposuerunt quidam Cardinales ob hoc expressum Motivum: *Ne Indulgentia Terra Sancta negligenterur* [Lect. 2di Nocturni in Officio Dedicationis S. Mariæ Angelorum, seu Portiunculæ.] Porrò de Indulgentiis S. Sepulchri ipsemet D. N. *IESUS Christus* dixit S. Birgittæ L. 7. Revel. C. 14. Quicumque devotè visitaverit locum istum, cura emendationis Proposito, consequetur totalem remissionem omnium peccatorum suorum, pœnarum relaxationem, & gratiarum augmentum. Quæ igitur major haberi potest consolatio? quàm credere, & scire: quòd [visitando Viæ Crucis, ut supra erectas] acquiri possint eadem Indulgentiæ; ac si personali-

sonaliter visitarentur Loca Terræ Sanctæ.

Nec quidquam refert; quòd antiquæ tabellæ & Scripturæ (ex quibus distincta & authentica singularum Indulgentiarum notitia habebatur) exsurgentibus sæpius Turcarum insultibus, Arabum, Infideliumque rebellionibus, & implacabili Barbarorum odio deperditæ sint & in cineres redactæ; pro ut etiam tempore *S. Pii V.* totum Templum *S. Sepulchri* exustum fuit; quia non desunt alii multi libri scripti, ante tales commotiones & incendia, citati infrà de Indulgentiis Viæ Crucis; in quibus libris notatæ reperiuntur singulæ Indulgentiæ plenariæ, concessæ, sive pro Vivis, sive etiam pro Defunctis, ad quamlibet Stationem Viæ Crucis in Jerusalem; præcipuè verò ad Stationem Sanctissimi Sepulchri *Domini nostri IESU Christi* concessæ, quæ etiam omnes & singulæ confirmatæ sunt à gloriosæ memoriæ Papa *Pio IV.* in Brevi: *Divinâ disponente. 6. Kal. Augusti. 1561.* concessæ & *Sixto V.* in suo Brevi: *Votis, ex quibus. Et dato 19. Aprilis 1588.* referuntur per *Franciscum Quaresimum* ex *Ordine Minorum Terra Sancta olim Commissarium Apostolicum, in magno suo Elucidario Terra Sancta Tom. 1. L. 2. c. 3. 4. & 5. impresso Antverpiæ 1633.* In quibus duobus Brevibus Indulgentiæ locorum Terræ sanctæ olim concessæ, à summis Pontificibus non pro solis Religiosis; sed pro omnibus etiam Fidelibus [qui ea Loca visitaverint] confirmantur: unde in nulla revocatione Indulgentiarum Regularibus Personis concessarum, hucusque promulgata intelligi possunt comprehensa. Imò in dictis Brevibus non solum confirmantur, sed etiam de novo conceduntur, & à *Sixto V.* specificè omnibus Christi Fidelibus (qui sanctissimum Sepulchrum, & Montem Calvariæ devotè visitaverint) Indulgentiæ plenariæ; præter alias indulgentias, pro aliis locis, & Ecclesiis, ac Statio-

nibus, quasibi specificat. His accedunt plures aliæ literæ, in forma Brevis à pluribus Pontificibus, prædictorum Successoribus, emanatæ; & ultimò à Venerabili Servo Dei *Innocentio XI.* Die 22. Junii, 1684. expeditæ, in quibus omnia leguntur confirmata, tam Privilegia: quàm Indulgentiæ Terræ Sanctæ, quandocunque, & à quocunque olim concessæ.

XIII. **C**ùm autem dictæ Indulgentiæ ad quædam Urbis Loca reperiantur extensæ, prout ex tabulis, & inscriptionibus ipsorum locorum manifestè apparet; & cùm visitatio, tam præfatorum locorum Urbis; quàm eorum (quæ sunt in Terra Sancta) Authoritate Apostolicâ in alia pia opera commutata reperiantur; ità ut talia pia opera peragentes easdem Indulgentias lucrarentur, quas consequerentur: si prædicta Loca personaliter visitarent; omnino dubitari non potest, quòd stante tali commutatione eis uti queant, qui opus illud debite, & ad tenorem commutationis peregerint. Quapropter Personæ Ordinis nostri, eique per quamcunque Congregationem, aut Confraternitatem propriam, ejusque directioni subordinatæ, quæ exercitio Viæ Crucis & recitationi Stationis Sanctissimi Sacramenti [juxta tenorem Brevium *Innocentii XI.* & juxta commutationem, circa id à Sede Apostolica emanatam] devotè vacaverint, dicendo *quinque Pater noster, ac totidem Ave Maria, & Gloria Patri, in honorem quinque Vulnerum Christi & Stigmatum S. P. FRANCISCI & unum Pater, & Ave cum Gloria, ad intentionem Pontificis;* hanc Indulgentiarum communicationem operumque commutationem concedentis; illis Indulgentiis frui possunt, quæ pro omnibus, & singulis Christi Fidelibus [illa Loca sacra in Terra Sancta visitantibus] universaliter sunt concessæ, applicando bene tam grandem thesaurum unam

unam nimirum Indulgentiam pro se, & anima propria; reliquas verò plenarias, & non plenarias, per modum Suffragii, pro Anima, vel animabus in Purgatorio existentibus; quæ tamen applicatio in principio Exercitii fieri debet.

XIV. **A**drecolendam ergo, seu meditantem Christi Passionem [ut loquitur Innocentius XII.] & ad frequentandos Via Crucis gressus, & devotam illorum gressuum meditationem; te invito benigne Lector; ob immentam tam spiritualem, quam temporalem, tam publicam, quam privatam utilitatem; tam pro corpore, quam pro anima; tam pro te, quam pro aliis; tam pro vivis, quam pro mortuis; hæc est aspera & dolorosa, sed brevis & recta in cælum via; quam [ut ait S. Bonaventura] negligunt multi: pauci inveniunt: nam ut dicit S. Albertus Magnus: Jejunare in pane & aqua; se disciplinare usque ad sanguinem; recitare totum Psalterium; nudis pedibus incedere; peregrinari; aliâque difficilia opera facere: non meretur tantum, quantum devota meditatio sanctissimæ Passionis D. N. JESU Christi. Sanè venerabili Servæ Dei Mariæ ab Astitua, Hispanæ (uti legitur in ejus vita. lib. 2. Cap. 6.) apparuit Anima defuncta alicujus Monialis, Confororis suæ dicens: Quare non visitatis pro me, & aliis animabus in Purgatorio Stationes Viæ S. Crucis? Supplico pro hoc suffragio, nomine omnium animarum totius Purgatorii.

Noli ergo mirari benigne Lector; quòd inter Turcas, Mahometanos, & infideles adhuc conservetur Ordo pauperculus Sancti Francisci in Terra Sancta præsertim; si enim Christus eidem venerabili Servæ Dei apparens aliâ vice dixit: se protecturum omnem populum istius loci, ubi etiam una privata, & devota Persona Viam doloro-

sam Passionis suæ frequentaret, eumque à periculis temporalibus, & spiritualibus liberaturum; ubi honorata extiterit memoria illius viæ; quam ipse ad Calvariæ montem peregit. Sanè beatum appellare audeo populum in locis illis, ubi non una sola; sed plures devotæ Animæ, diu noctuque sanctum hoc Exercitium practicant. Quot Benedictiones de cælis pluent super Gentem istam!

Private Lector: Practica & tu sanctum hoc Exercitium; & testimonium reddet conscientia tua super abundantia consolationum: quas in corpore, & anima à Deo recipies; hoc solum finaliter monere te volui: ne principale Motivum tuum [ob quod hoc Exercitium amplecteris, ac summo cum fervore frequentas,] sit acquisitio Indulgentiarum (solis Ordinis nostri, ejusque Directioni quomodolibet subordinatis Personis) concessarum, ac communicatarum. Nam omnes totius mundi Indulgentiæ te non facient crescere in Dei gratia & gloria cælesti, nisi ad summum, in quantum eas Animabus defunctorum Fidelium per modum Suffragii, ex Charitatis Motivo applicaveris. Sed quod omnibus omnino Personis in hoc Exercitio commune est; & principalissimum Motivum: summum Sanctissimæ Deitatis, & indivisæ Trinitatis ac Salvatoris D. N. J. C. Beneplacitum; cui inter omnes devotiones, & exercitia nullum magis est gratum; quam hoc præsens, ab ipsa Dei Genitrice, & dolorosissimâ Virgine primitus inchoatum.

Vale pie Lector, & pro me
Deum ora.

EXHORTATIO

Ad omnes Prælatos, Parochos, Curatos, Missionarios, & Prædicatores Seraphici Ordinis, sub Obedientia Ministri Generalis FF. Minorum de Observantia degentes; quatenus studeant, & ferventer laborent: ut sanctum hoc Exercitium *Via Crucis* in qualibet Diœcesi, imò (quantum fieri potest) in quolibet loco introducat. &c.

XV. **D**esolatione desolata est omnis terra; quia nemo est, qui recogitet corde. Sic sua jam olim tempora desolebat Propheta *Jeremias C. 12.* Sed hodie dum heu plùs, quam nimis, deplorabilis est Status, in quo jacentem, & (ut ità dicam) sopitam videmus, hîc præsertim temporibus nostris, majorem Fidelium partem: dum partim vitis, quasi in prædam dati, sanctas omnino virtutes negligunt; partim mundi hujus cupiditatibus depressi, & sæculi voluptatibus immergi, nihil aliud jam æstimare dignoscuntur, quam momentaneam quandam hujus fugitivi temporis vel voluptatem, vel utilitatem: viventes in omnimoda, & sanè lacrymabili oblivione eorum, quæ sursum sunt, & quæ sola æstimare deberent, æterna, & nunquam desitura. Ità ut meritò renovare nunc liceat illum *Jeremiæ Planctum*: *Desolatione desolata est omnis terra.* Quòd si verò tanti horum temporum damni, & infortunii causam diligentius inquiramus? aliam certè invenire non possumus: quàm eandem ipsam à dicto Propheta, jam ex tunc nobis indicatam: *Quia nemo est, qui recogitet corde.* En omnis mali originem! Non consideramus ea: quæ unicè confide-

Vinea Seraphica.

rare deberemus; & ex hac negligentia, illa debite considerandi, omnis inordinatio (quam jugiter in malè operando advertimus) procedit. Non consideramus æterna; non recogitamus immensa Dei beneficia; neque ad multas imò plurimas miseri Status nostri obligationes attendimus; continuorum miserimæ hujus vitæ periculorum, & mortis fortè nimium jam vicinæ non recordamur; & (quod pejus est) immemores omnino sumus illius maximi Beneficii: quod in acerbissima Passione sua pro nobis pertulit Altissimus summi Dei Filius. Et ideo *Desolatione desolata est omnis terra.* Mundum jam factum videmus sentinam, & cloacam iniquitatis. Quod igitur erit tanti mali remedium? Ah permittatur mihi hîc: ut genuflexus, & ad pedes quorumcunque Venerabilium Prælatorum, Parochorum, Curatorum, Missionariorum, ac aliorum Ministrorum Dei provolutus, illis dicam, remedium illud in suis esse manibus, atque à pia ipsorum voluntate dependere. Satagant quæso omni studio, atque omnibus viribus laborent, & cooperentur: ut in omnem prorsus locum, & populum, sanctum hoc *VIA CRUCIS* Exercitium introducat; & subito validissimum aggerem contra exundantem illum vitiorum torrentem structum videbunt. O quantum boni in Gentibus produceret Exercitium tam salutare! quod aliud à cultoribus suis non requirit; quàm ut cogitent, & recogitent summas illas angustias, & crudelissima tormenta: quæ ex solo nostrî amore pertulit amabilissimus JESUS. O quantum divini luminis intellectui subministrabit; quantum voluntati fervorem conferet? quantam compunctionem excitabit in corde frequens illa consideratio amarissimæ Passionis ac Mortis unigeniti Filii Dei?

Magistra rerum id docet Experientia; quæ

Bb

quo-

quotidie vel palpabiliter ostendit notabilissimam morum & vitæ mutationem in illis populis, quos inter introductum jam extitit sacrum hoc Exercitium: quam subito post ejus introductionem, & praxin advertere licuit: Cùm *VIA CRUCIS* passionibus jugiter rebellibus sit frenum, ac stimulus cordi: quo Anima inducitur ad sanctè & virtuosè vivendum; Anima enim semper coram oculis gestans terribissimum illud speculum Passionis amantissimi JESU, non potest non detegere in eodem, ac agnoscere, & consequenter detestari sordes; quibus cor suum foedissimè maculatum cernit; imò videns Deum suum suè amore tormentatum; subito hoc ipso stimulatam se sentit ad correspondendum dignè tanto amori, saltem ad ejus exemplum patienter sustinendo tribulationes illas: quæ ex casuum necessitate, seu potius ex divina dispositione in proprio suo statu illi occurrunt, tanquam particulas Crucis Christi, illi benignè ab eodem compartitas. Ultra quæ etiam pro illa die (quâ quis hoc sanctum Exercitium practicavit) manifestè quælibet alia cupiditas disparere dignoscitur: estque hæc plurium zelosorum Parochorum observatio: quòd ad refrenandos tot excessus (qui diebus præsertim festivis poritando, saltando, chartis, aleisque ludendo, & aliis parùm convenientibus, imò & illicitis jocis, lusibusque tempus illud & sacrum & pretiosum, non solum inutiliter, sed & impiè sæpe, ac sacrilegè consumendo, committuntur; atque ad hoc, ut iidem festivi dies operibus tantùm virtuosis, & piis transigantur) efficacius remedium non reperiat, quàm hoc Exercitium *VIAE CRUCIS*. Populus enim post Vesperas præsertim ad practicandum hoc Exercitium inductus; illò finitò, modestior; ac magis compositus, solitò; neque aliis tunc recreationibus ità inclinatus conspicitur.

Et hinc est: quòd vel solà hâc experientia moti, quidam venerabiles Prælati, & Episcopi, ipsimet nudipedes personaliter cruces hâc in tuarum Diocesium Parochiis plantatum iverint; trahentes post se in odore tam boni exempli corda singulorum. Alii has Stationes depingi fecerunt in Cathedralibus suis Ecclesiis. Alii hanc devotionem ab omnibus suarum Diocesium Monialibus exerceri voluerunt cum notabilissimo talium Monasteriorum fructu; attentò præsertim: quòd Exercitium tam devotum sit flamma, virginum Deo sacratarum corda, sancto Sponsi sui cælestis amore accendens, atque amplissimum præcipuè eis campum aperiat tempus suum bene & fructuosè impendendi, easdem à mille aliis vanis exercitiis divertens, & ad majora continuò sanctarum virtutum incrementa capienda semper extimulet. Alii denique omnes; & singulas sibi subjectas Parochias, seu Loca obligarunt, ad recipiendam hanc sanctam devotionem, eamque unâ saltem vice per mensem cum omni populo processionaliter practicandam, & re ipsa dicant Parochi illi, quibus felicissima fors obrigit salutare hoc Exercitium in suis Parochiis, vel jam introductum conspiciendi, vel etiam illud in ipsas introducendi; dicant, inquam: quantas viderint à Parochianis suis ad hujusmodi Stationes, & S. Crucis plantationes fundi lachrymas? quantos audiverint gemitus, ac suspiria edi? quantasque adverterint subiri mortificationes? dum etiam quibusdam in locis visæ sint integræ Confraternitates, intempestæ noctis tempore hanc Crucis viam cum sui disciplinatione visitando suum spargere sanguinem per illas ipsas Stationes, ubi illis sparsum à suo Redemptore cruorem contemplari licebat.

Unde quantum unquam possim in visceribus Jesu Christi supplico singulis quibuscunq;

RR.

R.R.D.D. Parochis ; quatenus populum sibi commissum tanto thesauro privari non sinant : si enim (qui unicum solum sibi à cælesti Rege concreditum talentum in terram abscondens occultavit) projectus fuerit in tenebras exteriores abyssi ; quid quæso de illo erit , qui ab oculis , & corde populi sui immensum & devotionis , & Meritorum , atque Indulgentiarum thesaurum occultare præsumperit , imò manifestare illis neglexerit ? Scitis utique Dilectissimi : quòd à Cura vestrà & diligentia , omne bonum , malumque Gregis vestri dependeat ; & mihi credite ; quòd concreditæ sollicitudini & custodiæ vestræ oviculis majus bonum procurare non possitis , quàm ut eas ad devotam Passionis JESU , primi Pastoris memoriam assuefaciatis : Eja ergo , per amorem ejusdemmet *Pastoris Pastorum JESU Christi* . acceptate hoc incommodum , tanquam quid leve , aut saltem non grave ; ut nimirum Animas vobis committas instruatis in sancta devotione *VIAE CRUCIS* , docendo illas , quid sit ? quomodo praticari debeat ? quantumque inde fructum referre possint tam pro se , & Vivis , quàm pro Fidelibus defunctis ? Si enim mediante vestrà piâ attentione , populus à Deo curæ vestræ consignatus , devotum ad sanctam Christi Passionem , & mortem , affectum hauserit ; salutare hoc Exercitium interdum & sæpius praticando ; cetti estote : quod civilissimus vester Redemptor non sit reciprocè defuturus ; quin etiam in vobis specialiter eandem olim adimpleat , quam charioribus suis Discipulis aliàs jam fecit repromissionem : confitendi nimirum in conspectu Patris illos tanquam suos , qui in promovendo gloriam suam inter homines se ostenderint partialiores : *Qui me confessus fuerit coram hominibus , confitebor & ego eum coram Patre meo. Matt. 10.* Quare , ut & vos ipsos tam mag-

no securòque thesauro ditare , illudque animabus commissorum vestro gubernio Fidelium compartiri possitis ; (si vos vicinos esse contingat alicui loco , in quo *VIA CRUCIS* instituta , seu stabilita fuerit) ne cessetis exhortari Fideles : Quatenus hoc Exercitium unâ saltem vice per hebdomadam praticent . Si verò longius distent ? excitate illos & stimulate : quatenus aliquoties saltem per annum quosdam festivos dies eidem Exercitio consecrent , Passioni Salvatoris sui compatientes . Vos ipsos præbete Duces Populi vestri , & Antesignanos in hac devotione ; præbete vos Directores , & Magistros Gregis vestri ; ut eum majori spiritus fervore devotio hæc exerceatur , & Via illa terminetur cum maximo omnium fructu . Imò ut hæc praxis & facilior , & commodior reddatur omnibus ; optimum foret : si hæc devotio daretur etiam pro Pœnitentia sacramentali ; cum sit medicina verè efficacissima : quæ eodem tempore & pœnas , post culpæ reatum relictas , per indulgentias annexas copiosè delens , & novum spiritui vigorem , per majoris gratiæ augmentum , conferens , ex omni parte à quibuscunque demum animæ infirmitatibus sanat , simul & præservat ; ità etiam : ut optimè deservire possit , tam pro congrua præparatione ad S. Communem ; quàm pro nobilissima post illam gratiarum actione . Sæpe sæpius etiam optarem , populis vestris , à vobis repeti celebrem illam sententiam venerabilis *Thome de Kempis* : nimirum *nihil esse , quod ità conducatur ad veram hominis conversionem ad Deum , ad peccata commissa delendum , & vitandum futura , atque juxta veræ virtutis normam vivendum , quàm sanctum hoc VIAE CRUCIS Exercitium , & pia meditatio sanctissimæ Passionis Christi JESU* : Tentate aleam Charissimi , probate : & videbitis idem fore Viam hanc Crucis in Paro-

chiis vestris institui; ac copiosissimum aperiri ærarium pro ditandis animabus vestris, & sanctificando populo vobis commisso.

XVI. **S**ed super omnes alios, sanctis hinc ac piis desideriis accensos, optarem charissimos meos, in Christo, Confratres omnes, & singulos Missionarios, & Prædicatores nostri Seraphici Ordinis. Nostri est (Dilectissimi) tam sanctum Exercitium promovere, & ad Nos, uti veros magni illius Seraphici Patriarchæ Filios, spectat: hominum cordibus jugem amarissimæ Passionis JESU memoriam imprimere; memores; non ad alium utique finem sacrosancta illa Stigmata concessa fuisse S. P. N. Francisco (figurato per Angelum illum Apocalypticum) qui habebat signum Dei vivi, quam ut quorumcunque deviatorum Fidelium frontibus inscriberet: T seu *Tav*, id est: ut omnium mentibus Passionem, & Crucem Redemptoris imprimeret. Ad eundem hunc finem à Divina utique Providentia ordinatum est, ut nostræ præ aliis custodiæ consignarentur Loca illa pretioso Christi Sanguine consecrata. Et quod soli Ordini nostro concessum fuerit specialissimum sanè privilegium instituendi *VIAS CRUCIS*, quæ Indulgentias cum ipsis Stationibus Hierosolymitanis eo modo plenissimè communicarent; quod superius dicebamus.

Adeo, ut Patres nostri in Capitulo Generali Romæ 1688. celebrato, obligationis suæ esse existimaverint, mandare & decernere: quatenus omnes Ordinis Superiores procurarent maximam hanc, ac verè piissimam devotionem omni studio dilatare. Ut apparet ex num. 44. Constitutionum in eo factarum: *Quia animabus utile, & Deo præ multis aliis devotionibus gratum fore speramus* (sic de Exercitio *VIÆ CRUCIS* loquuntur) *cunctis Ordinis nostri Superioribus*

enixe commendamus &c. Imò gloriam S. Ordinis nostri particularem existimantes (quod Exercitium tam sanctum omni cum diligentissima observantia custodiat) non contenti iidem Patres recommendasse sollicitudinem, illud ubivis locorum studiosè dilatandi; voluerunt etiam: quatenus accuratè ab omnibus invigiletur: ne alii nostrum hoc privilegium sibi usurpent plantando, seu instituendo *VIAS CRUCIS*, cum publicatione Indulgentiarum: utpote solis illis annexarum seu concessarum: quæ à nobis plantatæ seu stabilitæ fuerint; & quas, etiam tunc, non alii, sed soli illi certissimè & securissimè lucrari possunt; qui aliquam ab Ordine nostro dependentiam habent; sive quod sint Tertiarii, sive Chordigeri, sive alteri alicui ab Ordine nostro dependenti, seu directæ Confraternitati, aut Congregationi adscripti: En ipsa Capituli verba: *Eis simul imponentes ut sedulo invigilent, ne Exteri, & qui nostræ Obedientia non subsunt, se in publicatione dictarum Indulgentiarum ad favorem eorum, quibus concessa non sunt, aliquatenus ingerant, aut sibi dictum Exercitium tanquam sui Instituti peculiare ornamentum appropriare præsumant.* Ex quibus sufficienter colligitur, quod Patres illi, Exercitii tam sancti dilatationem, tanto cum ardore recommendantes, & ne alii, etiam Religiosi, annexas indulgentias pro se publicarent, impedire volentes, satis intellexerint: ad nos solos spectare *VIAS CRUCIS* hujusmodi, cum Indulgentiarum publicatione, erigere.

Quapropter ad pedes vestros provolutus religiosissimi Patres mei, & Confratres in Christo amantissimi, vos precor & obsecro: ut omni possibili studio, & majori spiritus vestri sollicitudine pro dilatatione sancti hujus Exercitii laborare velit. *VIAS* quidem *CRUCIS* sinè illis Indulgentiis erigere, in

cm-

omnium est potestate & arbitrio, etiam alterius cujuscunque Ordinis Religiosorum; neque in hoc ullatenus eos impedire aut possumus, aut debemus; VIAS autem CRUCIS (quæ cum sacra illa & originali VIA CRUCIS (quæ Jerosolymis devotè visitatur) in tam copioso tot tantarumque Indulgentiarum Thesauro plenè communiçent) in qualibet mundi parte erigere, hoc equidem specialissimum est privilegium, nobis solis, nostròque S. Ordini concessum.

Nostræ igitur Franciscanæ Paupertatis est, mundum tam ingenti Thesauro ditare; plantando, & instituendo VIAS CRUCIS in omni civitate, castello, oppido, pago, & loco. Quid ergo expectamus? quid hærens amplius? quò minùs in omnem terram, & locum excurrentes tam sanctum Exercitium ubicunque terrarum, Catholici præsertim Orbis introducamus? Hic est modus sanctificandi mundum; eumque à Tyrannico Satanæ imperio ereptum, Creatori & Salvatori suo restituendi; ubi enim Crux est: inimicus fugit, nec potestatem nec vires habens nocendi iis, qui sub sanctæ Crucis protectione vivunt; dicente S. Augustino: *Ubi Signum Crucis cum Fide & timore Dei est: nihil ibi inimicus potest nocere.*

XVII, **A**Dvertendum tamen; quòd cruce devotissimi hujus Exercitii repræsentativæ plantari & erigi debeant in locis publicis quidem, sed devotis & ab omni irreverentiæ notâ liberis, & quantum fieri poterit, observandum est: ut VIÆ CRUCIS terminentur ordinariè prope aliquam Ecclesiam, cum piè credi debeat, talem etiam fuisse mentem summorum Pontificum; nam Ordo noster ità ubique usque huc praticare semper consuevit.

Ast, quia (experientiâ teste) nihil est, quod Diabolus magis satagit impedire, quàm

Stationum S. VIÆ CRUCIS erectionem; hinc iteratò rogare vos debui, Charissimi: ne retrocedatis, nec desinatis à cœpto, aut etiam ab intento tam pio opere, ob contradictiones quorundam; qui promotioni ejusdem hîc vel ibi se forsan opponent: vestrum erit (stimulare Parochos, & Curatos: ut auxiliatricem ad necessaria quælibet manum præbeant, atque ut hos ad tanti boni promotionem faciliùs attrahatis, vestræ etiam erit industriæ eos ab expensis & sumptibus liberare: exhortando potentiores, & ditiores illius loci. vel populi, ubi VIÆ CRUCIS erigenda est; ut quilibet pro se, aut duo unitim suam crucem plantent, vel etiam tres; unò arborem, alterò lignum transversum præbente, tertio verò Facturæ, aut etiam Tincturæ curam gerente: & videbitis certatim omnes allaboraturos: ut subito Cruces & magnæ & pulchræ adsint. Ità tamen: ut pro Majestate simul & uniformitate servanda (quantum fieri poterit) illis persuadeatur; ut cruces contineant ad minus viginti palmos supra terram vel basia, sintque tinctæ colore vel rubeo vel nigro; duodecima verò crux reliquis sit eminentior, solitisque Ssmæ Passionis Instrumentis exornata.

O quantum quis boni promovit, quotiescunque populum aliquem ad tam sancti Exercitii praxin fervidum effecit! Sed quia satis superque mihi cognitus est zelus vester, ad dilatandam semper, ac magis magisque promovendam devotionem tam sanctam, tam salutarem, ac proficuum, nostro cumprimis Instituto tam propriam, atque à generalibus Ordinis nostri Comitibus, tanto cum fervore recommendatam; aliud mihi nunc non superest: quàm quòd Orationibus omnium enixissimè me recommendem: quatenus & ego pauperculus, ac omnium minimus dignus efficiar vitam meam usque ad ultimum impendere promulgationi Exercitii tam san-

eti, pro quo libentissime & sanguinem, & vitam contribuere. Amen.

Informatio necessaria circa VIAM CRUCIS. Quid sit, quæ requisita habere, & quomodo servari, seu praticari debeat; quasque Indulgentias habeat annexas. &c.

XVIII. **I**ter è Prætorio Pilati, ad Montem Calvaria: quod Redemptor Mundi in die sanctissimæ Passionis suæ peregit; quemadmodum ultimum fuit, quod in hac vita perfecit, & plurimis, dolorosissimis, ac sacrosanctæ ejus Humanitatis afflictivis circumstantiis cumulatam exitit: ita etiam majori fidelibus Christianis est venerationi, & affectui compatientibus. Quidam hoc iter *VIAM CRUCIS* appellant, alii *VIAM DOLOROSAM*, alii *VIAM CALVARIÆ*. Sed prior nuncupatio communiter est recepta.

Plures Auctores de doloroso hoc itinere scripserunt, & varia, etiam typis, volumina prodiderunt; in quibus computantur Passus, quos Redemptor ultimo illo pœnosissimæ suæ vitæ die perfecit: singulos minutim Passus exprimendo ab una, ad aliam Stationem, ab eo factos: incipiendo à Prætorio Pilati (ubi injustè ad mortem Crucis fuerat condemnatus) usque ad summitatem Montis Calvaria:, [ubi crucifixus fuit & mortuus] numerando in toto hoc itinere duodecim Stationes; quanvis quidam pro majori devotione quatuordecim ponant, adjunctes duo illa Mysteria depositionis; nimirum S. ejus corporis, post mortem de Cruce, ac Sepulturæ ejusdemmet Redemptoris nostri. Ut sic pii Fideles Filio simul compaterentur, & Sanctissimæ ejus Matri, quæ à fletu & planctu non destitit, etiam dum defunctum

Dominum sepeliisset. Passus autem, quos in doloroso hoc itinere Salvator perfecit, prout cum Adricomio plures Authores referunt, fuerunt. 1321. qui faciunt numerum pedum 3303. Mensuræ tamen Hierosolymitanæ, quæ multò longior est illâ, quâ inter nos utimur, cum quilibet pes illius mensuræ contineat quatuor præcisè longitudines hujus lineæ vel mensuræ, quæ ad hunc effectum hîc fideliter exprimitur.

Vel juxta opinionem & mensuram communiorum, quam & nos sequimur, numerus dictorum passuum ascendit ad Summam passuum 1361. Ex quo quilibet Christianus, & fidelis reflectere poterit; quam pœnosum Domino nostro *IESU Christo* esse debuerit iter illud, mille trecentorum (& tot ultra) passuum à se factum, post tot tantæque antecedentia tormenta quæ sustinuerat, & cum gravi illo Crucis pondere, debilitatos, vulneratolque humeros premente, quod portabat.

Christiani, qui Jerosolymas peregrinatum eunt, iter hoc dolorosum ordinariè nudis pedibus; plures etiam magnam illius partem genibus flexis perficiunt, compatientes ita afflictissimo nostro Redemptori, non solum in anima sua per piam contemplationem, sed etiam in Corpore. Idque ad imitationem Sanctissimæ Virginis Matris illius: utpote quæ [sicut multi Auctores narrant, & admittit devota pietas Sacra Apostolicæ Sedis] post mortem unigeniti, ac dilectissimi Filii sui sæpius visitabat Loca ista sancta, & Stationes; in quibus Redemptor passus fuerat, & particulare quoddam Redemptionis nostræ mysterium fuerat operatus. Unde etiam jure merito eidem sanctissimæ Virgini, pii hujus & devoti, eique imprimis tam grati Exercitii primordium attribuitur.

Ut igitur modo quocunque possibili, & meliori sanctissimam Matrem imitarentur,
ac

ac amabilissimo illius Filio condolerent, plures pii Christiani, Loca illa Hierosolymitana corporaliter visitare non valentes; eadem spiritualiter adeunt, Loca illa dolorosa mentaliter visitando. Quorum ut vivaciorem expressioremque memoriam conservarent; eas ipsas sibi Stationes efformant, aut in propriis ædibus, ac habitatione; aut in campis, hortis, vel montibus, aut (ubi melius possunt) delineando nimirum & exprimendo Mysterium in qualibet respective Statione factum. Idque vel (ut ordinariè fieri solet) per cruces affixas, seu plantatas; vel per imagines, aut etiam literas, quibus dicta Mysteria respectivè repræsenterentur, atque ibi suas ordinatè meditationes, & orationes faciunt, secundùm propriam cujuslibet capacitatem & devotionem. Imò quibusdam in partibus [ubi à longo jam tempore præsens Exercitium praticari consuevit] non desunt: qui incedentes per vias publicas, quas ordinariè transire solent, localem dictarum Stationum memoriam mentaliter in certis distantis sibi formant, & absque eo, quòd in quolibet eorundem locorum, pro qualibet respectivè Statione mentaliter sic designatorum, subsistant, aut per aliquod temporis spazium remaneant; sed semper progrediantur; afflictum tamen, & cruciatum Redemptorem suum, ad quamlibet harum Stationum de novo, & sub novo semper doloris genere, cum maxima Animarum suarum utilitate, continuò sibi præsentem faciunt.

Sed quia in quibusdam civitatibus & locis piùm hoc Exercitium jam commune factum est Clero & Populo; qui illud determinatis quibusdam diebus per annum peragunt, sub directione quorundam Operariorum Apostolicorum [qui ordinariè sunt ex Ordine Fratrum Minorum; utpote, ad quos immediatè spectat, Devotionem hanc conservare & promovere.] Hinc in præsentem dabitur qua-

dam Idæa, aut Forma, seu Exercitium commune; pro ut in publico solemniter, & uniformiter, Directore aliquo Prædicatore vel Religioso praticari utiliter potest; ita tamen; ut cuicumque devoto in particulari eadem forma cum iisdem precibus, & meditationibus servire possit; quando etiam privatim devotionem hanc exercere voluerit.

Quia verò Exercitium illud commune & publicum, plus temporis exigit, ad hoc: ut Meditationes & Orationes cujuslibet Stationis, utpote longiusculæ, adimpleantur; hinc in fine adjungetur alia & brevior idæa, seu Exercitium magis commodum, & cujusvis generis personis accommodatum [dum quilibet semper regulare se poterit, secundùm propriam capacitatem & devotionem: ac quantum per alias occupationes occurrentes ipsi licebit].

Ad hoc autem, ut illi qui Exercitium hoc, sive publicum, sive etiam privatim, (ubi actu non reperitur) promovere ac inducere voluerint, faciliori ac cum aliis uniformiori ordine procedant; scire debent: non esse necessariam eandem præcisè distantiam, ab una ad alteram Stationem, qualis Hierosolymis reperitur; ubi mensura integra hujus Viæ dolorosæ in longitudine continet plus quàm mediam leucam (seu plus quàm mediam horam itineris ordinarii) prout quilibet colligere poterit ex numero passuum pedumve, quem supra notavimus. Reflectendo insuper ad mensuram Hierosolymitanam, quæ [ut pariter dictum est] nostratam hanc multùm excedit; & in facto valdè difficile foret, non solum invenire situm, aut locum tantæ distantæ proportionatum; sed & omnes illas Stationes in tantâ distantia, publicè præsertim, & processionaliter visitare. Interim tamen, si & locus, & devotio, toti huic Viæ in tantâ etiam distantia peragendâ proportionata reperirentur: prout Redemp-

tor

tor ipse eandem perfecit, ex eo sane provenire non posset, nisi tam Devotionis quam meriti augmentum; & tunc etiam facilius quis in se ipso ex tam longo itinere quodammodo experiri posset, quam laboriosa fuerit Redemptori nostro dolorosissima illa Via, in die suæ Passionis sanctissimæ. Unde tantum abest: quin improbari possit; ut potius laudari debeat devotio illa particularis quorundam Fidelium, qui [ut tot præcisè Passus adimpleant, quot ipse Salvator perfecit] Viam Crucis sæpius replicant, eundo nimirum, ac redeundo, ab una Statione ad aliam: secundum quod sciunt Hierosolymis esse distantiam, ab una Statione, ad sequentem; unde & optimè vera illa distantia in qualibet Statione notatur: quod tamen totum liberæ cujuslibet voluntati relinquitur, secundum loca & tempora, aliisque præsertim circumstantias.

Cùm ergò præcisè necessarium sit; Stationes illas esse vel duodecim, vel quatuordecim, ut supra dictum est. Eadem delineari vel exprimi possunt, in distantia, vel æquali, vel saltem non multum improporionatâ, ut & ipsi aspectui sint devotæ, & cujusvis generis personis visitatu non difficiles fiant. Ideo si dictæ Stationes crucibus solummodo exprimantur, oportebit habere rationem loci, ubi eadem cruces vel affigi vel plantari debeant; si enim Stationes determinarentur intrâ aliquam Ecclesiam, incongruum utique foret; si cruces eandem haberent magnitudinem, quam habere possent plantatæ in aperto campo, vel montibus; unde quo ad particularitatem, remitto me ad prudentem cujuslibet considerationem, & maturum arbitrium. Quòd si tamen in montibus, vel aperto campo collocarentur; oporteret illas altas esse & proportionatè ex omni dimensione magnas, ac conspicuas; ita tamen; ut duodecima, quæ illam crucem exprimit;

in quâ Redemptor noster pro nobis mortuus est; reliquis fiat excelsior. Atque si reliquæ V. G. duodecim altitudinis pedes continerent, hæc ad minus quindecim in altum pedes habeat supra terram, & octo pedes contineat per transversum. Nam & hanc præcisè mensuram multi scribunt habuisse sanctissimam illam Crucem, quam portavit, & in qua mortuus est Salvator noster, atque in hac sola duodecima (quæ etiam ab utraque parte duas alias cruces, minores tamen & reliquis æquales habere poterit, repræsentantes duas illas cruces, amborum latronum; cum quibus pro majore ignominia sua crucifigi, ac inter quos mori voluit idem noster divinus Redemptor) ponantur præcipua Insignia, Trophæa, ac Instrumenta Passionis, & redemptionis nostræ (Parâ Clavi, Malleus, Lancea, Flagella, Corona spinea, & specialiter triumphalis ille titulus J. N. R. J.

Duæ autem cruces collaterales, de quibus modò dictum est, ultra id quòd minores esse debeant, debent etiam, si fieri potest, in inferiori utrimque situ collocari; ad hoc: ut media illa luculentius, ac magis conspicua Spectatorum oculis incidat, & facilius præ cæteris dignoscatur.

Illi [qui quatuordecim Stationes efformat] tertiæ decimæ) quæ depositionem Corporis Christi de Cruce repræsentat: affigere solent linteum quoddam colore sanguineo hinc indè frequenter tinctum, atque ex utraque ligni transversalis parte dependens, quò sic vivaciùs devotis Fidelibus Sanguis & Vulnera defuncti Redemptoris repræsententur; sed nec hoc necessarium est; unde & cujuslibet devotioni relinquitur. Id verò, quod in hoc particulari magis expedire videtur, est; ut [ad clariorem cujuslibet Mysteriorum in quacunque Statione repræsentationem]

in

in qualibet cruce, vel subtus eam affigatur tabella quædam, vel picta cujuslibet mysterii repræsentativa; vel scripta, illud paucis verbis exprimens, quod in qualibet Statione contemplari oporteat; ut sequitur:

Statio I.

XIX. **J**ESUS ad mortem condemnatus.

Statio II.

Jesus crucem in humeros suscipiens.

Statio III.

Jesus sub cruce primâ vice cadens.

Statio IV.

Jesus sanctissimæ suæ Matri obvians.

Statio V.

Jesus à Simone Cyrenæo adjutus.

Statio VI.

Jesus à Veronica sudario mundatus.

Statio VII.

Jesus sub cruce secundâ vice cadens.

Statio VIII.

Jesus mulieres plangentes consolans.

Statio IX.

Jesus sub cruce terciâ vice cadens.

Statio X.

Jesus vestibus spoliatus; ac felle, & aceto potatus.

Statio XI.

Jesus Cruci clavis affixus.

Statio XII.

Jesus in Cruce exaltatus & mortuus.

Statio XIII.

Jesus è Cruce depositus.

Statio XIV.

Jesus in Sepulchro reconditus,
Vinea Seraphica.

Quia autem [prout supra insinuatum est] principaliter & immediatè spectat ad Fratres Minores Observantes promovere, ac Fidelibus prædicare pium hoc Exercitium, ut & ad habitatores & conservatores mysteriosorum illorum locorum. Hinc illis, & quibuscunque ab eorum directione quomodocunque dependentibus [quales sunt utriusque sexûs Chordigeri, Tertiarii, & Confratres decem Beneplacitorum Beatissimæ Virginis, aliique similes] sunt communicatæ copiosissimæ illæ Indulgentiæ: quas S. Apostolica Sedes quocunque demum tempore concessit iis, qui sacra illa Terræ Sanctæ, seu Palæstinæ Loca personaliter visitant, atque in eadem forma, ac si tunc personaliter ea ipsa visitarent; dummodo saltem semel; idque vel in principio, vel in fine, vel etiam durante hoc Exercitio *VIÆ CRUCIS* ad aliquam Stationem, vel ad plures, imò & ad omnes, Stationes hujusmodi dicant sexies *Pater noster Sc. & Ave Maria. &c.* cum totidem *Gloria Patri. Sc.* Stationis sanctissimi Sacramenti nimirum quinquies in honorem quinque Ss. Vulnerum Christi, & Stigmatum S. P. N. FRANCISCI; semel verò, seu pro sextâ vice, ad intentionem summi Pontificis, qui dictas Indulgentias, vel Stationem concedit aut concessit. Et hinc est; quòd multi diversis in partibus dicant tria *Pater*, & *Ave*, ac *Gloria Sc.* in qualibet statione genuflexi, aliæque tria, similiter eundo ab una statione, ad aliam; ut tempori parcant, & tamen devotionem foveant. Alii verò, quibus commoditas adest, omnia illa sex *Pater* & *Ave*, ac *Gloria*, in qualibet Statione genuflexi dicunt, ut scilicet dictas Orationes pluries multiplicando majorem Indulgentiarum meritorumque abundantiam lucrari possint; in quantum nimirum similes Indulgentiæ, pluries eodem die lucrabiles esse possent.

Hic tamen relictâ cuicunque propriâ suâ,
C c quo

quo ad hoc, devotione; solum in qualibet Statione præscribetur unum *Pater* & *Ave*. (Exceptâ solâ ultimâ Statione) in qua simul recitabuntur omnia illa sex *Pater noster*. &c. *Ave Maria*. &c. & *Gloria Patri*. &c. idque (si possibile sit) flexis genibus, vel etiam brachiis in crucis modum extensis, aut quomodocunque cuilibet melius placuerit. Unde multum expedite videtur, si ultima Statio præsentis Exercitii terminetur, vel coram Venerabili, vel saltem in vicinia illius altaris, ubi asservatur; si nimirum Stationes sint intrâ Ecclesiam. Si verò sint in campo, vel alibi, sub dio, procurandum erit: ut ultima Statio prope, vel etiam intrâ Ecclesiam sit sita, in qua Ecclesia demum coram sanctissimo Sacramento, aut altari (in quo asservatur) recitentur sex illa: *Pater*, *Ave*, & *Gloria*. &c. Casu verò: quo per loci angustiam, vel populi concurrentis multitudinem omnes in fine, ante, vel post ultimam Stationem, Ecclesiam intrare non possent; tunc Sacerdos assistens, seu Director in ipsius Ecclesiæ ingressu subsistat, ut tam illi: qui foris remanent; quam illi: qui intus existunt, audire illum possint, ac simul Orationes recitare (quibuscum Exercitium hoc terminetur) ac spiritualem Exhortationem seu Sermonem intelligere; prout infra dicitur, post Exercitium stationis quartæ decimæ.

XX. **U**ltimò advertendum; nullum (ut supra dictum est) dictas Indulgentias lucrari posse, qui nullam ab Ordine nostro dependentiam spiritualem habet, imò neque: illos qui illam habent, quando Stationes illæ ab Ordinis nostri Patribus erectæ & stabilitæ non fuerint; non tamen tales privarentur copiosissimo illo Merito, piæ huic Dominicæ commemorationi, ac imitationi correspondente. Unde multi sanè Fideles animum suum, intentionemque ma-

gis applicantes, ad compassionem & sequelam *IESU Christi*, quam Indulgentias hæc lucrandas certo quodam modo hoc Exercitium peragunt; ut quotidie eligant sibi unum ex quatuordecim hujusmodi mysteriis: in cujus prolixiori meditatione, ac contemplatione, per aliquod temporis spatium persistunt, atque in particulari illa Statione [in qua illud repræsentatur] diutius commorantes orant, ac deinde (si tempus eis permittit) reliquas quodque Stationes, sed breviter visitant; & sic de die in diem, ab uno, ad aliud Mysterium, successivè transeuntes, in alicujus semper Mysterii profunditatem, spiritu, ac mente, suaviter se immergunt. Neque ex iis desunt; quibus quinque vel sex horæ vix sufficiunt, ut totum hoc Exercitium compleant, quod (vel ipsâ teste Experienciâ) accommodatissimum est ad spiritum nutriendum, & ipsum etiam corpus in jugi devotionis, simul & mortificationis exercitio conservandum; ita ut: qui in eo devotè se exercuerit, brevi tempore in se ipso experiatur magnam devotionem, vitæque ac morum emendationem. Utî felicissimâ sanè experienciâ constat, civitatibus illis, locis, & communitatibus [in quibus hoc Exercitium ab aliquo tempore viger] contigisse.

In breviori illo suprascripto Exercitio nullus determinatus est numerus Orationum dicendarum. V. G. *Pater*, *Ave*, & *Gloria*. Quia non est necessarium; cum quilibet propriæ suæ devotioni (pro ut melius cuivis videbitur) satisfacere possit.

Solent autem devotiores, priusquam ab una ad aliam Stationem transituri surgant; terram osculari, aut saltem profundè, & ferè ad terram usque se inclinare dicentes: *Adoramus te Christe & benedicimus tibi, quia per sanctam Crucem tuam redemisti Mundum*. Id quod populis optimè persuaderetur: ut hæc humiliatione suâ, & adoratione

ratione *Salvatoris Christi* *IESU*, eidem [qui pro nobis humiliavit semetipsum usque ad mortem crucis tam ignominiosam] se gratos ostendant.

XXI. **N**on sunt hic descripti, vel expressè citati Authores: qui pium hoc Exercitium voce & Scriptis docuerunt; ne præsens Tractatus nimium confunderetur: unde qui eos scire & legere desiderat, poterit sequentes inspicere ex multis, qui integra desuper volumina scripserunt & sunt; *Quaresimus in Elucidatione Terra Sancta. Tom. 2. Lib. 4. C. 1. §. 6. Christianus Adri-comius in Descriptione Jerusalem num. 118. qui postea num. 123. primordia hujus Exercitii Beatissimæ virgini Mariæ adscribit his verbis: Pia habet Traditio Majorum, Beatam Virginem qua tum suis cruenta Filii sui vestigia ad crucem usque secuta fuit, post ejus Sepulturam hæc redentem; primam [VIAM CRUCIS] ex devotione calcasse; unde Christianorum Processiones, ac crucis plantationes originem duxisse videntur. Hæc ille. P. Salvator VITALIS in Directorio VIÆ CRUCIS anno 1628. in lucem edito de Mandato Reverendissimi Domini Archiepiscopi Florentini. Et alii plures apud Quaresimum. Sed ne longiores simus in adducendis testimoniis pro Exercitio tam sancto, tam publico, tam authentizato: scire sufficiat: quòd sanctæ memoriæ *Papa Leo X.* approbaverit piam illam, & jam supra citatam Traditionem, quòd nimirum *Maria Virgo* in eodem sese exercuerit, ac meritò propterea hujus devotionis Antesignana sit appellanda. Unde in Bulla (quæ approbat & confirmat Regulam decem Beneplacitorum ejusdem sanctissimæ Virginis) Cap. 10. de eadem loquendo dicit: *Vulnera Filii sæpe consideravis, Loca Passionis continuè visitavit.* Quæ Bulla expedita fuit 1517. & fuit quinta sui Pontificatus:*

XXII. **N**equè dubitare ullatenus possunt, vel audent de illarum Indulgentiarum valore, quas lucrantur, qui sanctum hoc Exercitium practicant, præsertim si Ordini Fratrum Minorum [ut supra] sint subordinati, idque vel per III. Ordinis assumptionem; vel per gestationem Chordulæ Confraternitatis Ss. Stigmatum, vel per incorporationem ad aliam similem Confraternitatem approbatam, nostro Ordini subordinatam, aut directioni Fratrum eorundem commissam: dummodo & hi vel in principio, vel in fine, aut intermedio tempore, recitent Stationem Sanctissimi Sacramenti pluries jam supra nominatam, quæ indulgentiæ referuntur, & videri possunt in Brevi Venerabilis Servi Dei *Innocentii Papa XI.* quod incipit. *Universis* &c. dato die 30. Septemb. anno 1681. Et in Constitutione *Innocentii XII.* quæ incipit: *Venerabili Fratri* &c. datâ 17. Kal. Januarii. 1695. Et fuit quinta sui Pontificatus; ubi cum gratiosa operum commutatione declaratur: quòd ubicunque dictum Exercitium fiat; eadem prorsus Indulgentiæ acquirantur: quæ acquirerentur: acsi in ipsa Terra Sancta, seu Jerosolymis fieret, quæ Indulgentiæ & numerosissimæ sunt & confirmatæ in Bullis *S. Pii V. Divinâ disponente* &c. & *Sixti V. Votis ex quibus.* &c. Quas omnes tandem confirmavit *Clemens Papa X.* in Brevi, quod incipit: *Piis Christi Fidelium votis.* Dato Romæ apud S. Mariam Majorem die 11. Junii. 1670. Pontificatus sui anno primo, & reperitur per extensum in *Theatro Regularium P. Angeli à LANTOSCA cum Supplemento FRANCISCI ANTONII JANNONI impresso Roma typis Rev. Camera Apostolica.* Anno 1679. Qui autem omnes & singulas Indulgentias distinctè & expressè legere desiderat; videat *EMANUELEM RODORIQUEZ Tom. 2.*

Quest. 1. Reg. Q. 92. P. LAURENTIUM de S. Francisco. Thesaur. caelest. P. 2. §. 7. P. JOSEPHUM GAVARRA instruct. predic. fol. 177. P. JOANNEM CALAORRHA. Chronistam Terra Sancta L. 8. C. 20. fol. 756. CASARUBBIUM. verbo Indulg. Stationum Jerusalem. Ex quo solùm aliqua VIAM CRUCIS præcipuè concernentia hìc annotare volui.

XXIII. **P**rimò. In domo Pilati (ex qua Christus ad mortem condemnatus prodiit) est Indulgentia plenaria.

2dò. In quolibet Loco (ubi Dominus fertur cecidisse sub cruce) sunt Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

3tiò. In via (per quam Christus ductus est ad crucifigendum) quæ appellatur via amaritudinis (ubi est domus Lazari & Sororum ejus ; ac etiam domus Pharisæi , ad quam venit Magdalena) sunt eadem Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

4tò. In loco (qui dicitur Spasmus beatæ Virginis , ubi nimirum illa Filio suo crucem portanti obvians animi deliquium passa est , & velut mortuæ concidit [sunt Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

5tò. In loco [ubi angariatus fuit Simon Cyrenæus , ut tolleret crucem Christi] sunt septem anni , & totidem Quadragenæ Indulgentiarum.

6tò. In domo sanctæ Veronicæ (quæ ibidem faciem Salvatoris sudario absterlit) similiter sunt Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

7mò. In loco (ubi sunt duæ petreæ albæ : supra quas sedit Christus lassus ex pondere crucis) sunt septem anni , ac totidem Quadragenæ Indulgentiarum.

8vò. In quadam Capella (quæ est juxta lo-

cum ; ubi crucifixus est Christus , & est quædam scala) est Indulgentia plenaria.

9nò. Sub rupe [ubi Dominus crucifixus fuit] sita est quædam Capella , in quo loco reperta fuit à S. Helena Crux Dominica ; & ibi est Indulgentia plenaria.

10mò. In alia Capella est petra , super quam sedit Christus spinis coronatus ; estque ibi Indulgentia septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

11mò. In altera iterum Capella ibidem (ubi fortes missæ sunt super vestem Domini) sunt similiter Indulgentiæ septem annorum , ac totidem Quadragenarum.

12mò. In specu quadam (ubi positus fuit Christus , interim , dum crucifixores aptabant crucem) pariter sunt Indulgentiæ centum annorum , ac totidem Quadragenarum.

13tiò. Prope foramen , ubi posita fuit Crux Christi , ipsæque Dominus crucifixus fuit , est Indulgentia plenaria.

14tò. In loco , ubi Christus è cruce depositus fuit in gremium Dominæ nostræ , est Indulgentia plenaria.

15tò. In sancto Sepulchro Christi est Indulgentia plenaria.

16tò. In Ecclesia sancti Sepulchri : est Indulgentia liberationis animæ à pœna , & culpa.

Et hæ Indulgentiæ [quæ in *VIA CRUCIS* Hierosolymitana occurrunt] sunt desumptæ ex *Compendio Privilegiorum Patris Alphonsi de Casarrubios Ordinis Minorum fol. 131. Titulo Indulgentia Jerusalem.* Dum igitur adest hora , & tempus , incipiendi hoc Exercitium ; & populus in Ecclesia , vel campo , vel alibi [ubicunque *VIA CRUCIS* fuerit] congregatus fuerit ; tunc Director , vel Prædicator faciet brevem , & ferventem Exhortationem , quâ populum informet de hujus functionis mysterio , simul ac momento ;

mon-

moneátque : quâ cordis devotione, ac mortificatione corporis, eidem interessè oporteat : deinde illum ad primam Stationem ducat præcedente cruce quâdam lignèa simplici ; quò perveniens Exercitium incipiet hoc modo :

Modus practicandi Exercitium
VIÆ CRUCIS.

Ante primam Stationem utiliter dici poterit à Directore altâ voce hæc vel similis Oratio præparatoria ; quam quilibet mente saltem cum eodem dicat, vel voce submissâ.

ORATIO PRÆPARATORIA.

XXIV. **Æ**Terne Deus, Pater ac Domine animæ meæ ; Ecce me hic nunc coram immensa Majestate tua prostratum, dolentem, & corde compunctum, quòd te unquam offenderim ; tibi que, quantum in me fuit, & coram te, malefecerim. Agnosco, ô mi Deus ! me maximum sub sole peccatorem. Confiteor : quòd peccatis gravissimis abundem, & culpis scateam, ad eò : ut à planta pedis usque ad verticem capitis non sit in me sanitas. Coram purissimis igitur Majestatis tuæ oculis omnes iniquitates meas confitens, & pœnitens aperio. Respice quælo, ô mi Deus ! dolorem contriti cordis ! Sed ne horror peccatorum meorum te de novo offendat : aliò divinissimum vultum tuum converte. *Averte faciem tuam à peccatis meis*, & sic avertendo omnes iniquitates meas dele. Scio ô dulcissime Domine, scio, & agnosco ; quòd heu ! nimis malè, & cogitationes meas, & verba, & opera vitæ meæ impenderim ! tantum ad hoc ut te offenderem ; sed nunc optime & amantissime Deus cordis mei ! quid mihi agendum restat, nisi quòd contritus &

dolens ad te recurram ? *Quò fugiam, nisi ad te Deus meus ?* Recordare Domine, quòd Pater sis, & quidem amantissimus Pater, & tanquam Pater recipe in amplexus tuos filium hunc prodigum, qui & malè dissipatæ substantiæ suæ, plurimumque peccatorum à te veniam petit, & pectus suum humiliter percuciens ad clementiam misericordiæ tuæ rursus aspirat. Et usquequo mi Deus ! à te aversum vivam ? Quàm diu Bonitati tuæ rebellis existam ? & quando tandem cessabit hæc cordis mei obstinata durities ? Ah ! Jam nunc tempus & horam adesse sentio, quâ demum peccatis finem imponens, vitam meam hucusque tam indignam emendem : dum amabilissimum JESUM pro me passum, ac sanguine perfusum conspicio ; compungitur cor meum intrâ me, & in recompensationem tanti ab illo pro me effusi sanguinis integra mihi lacrymarum flumina exopto, quibus maximam illam (in qua hucusque vixi) cæcitatem dignè deplem. Suscipe Domine, firmissimum hoc cordis mei Propositum ; quò mille potius vitas amittere, quàm vel semel imposterum peccare paratus sum ; ac sanctissimam tuam benedictionem implorans sacram hanc viam tibi offero : in honorem dolorosissimæ illius viæ : quam ultimam è Prætorio Pilati, usque ad Calvariæ Montem, JESUS Christus Filius tuus pro me patiens, & Cruce gravi oneratus perfecit. Intendens etiam, per eandem lucrari Indulgentias sacras, à Summis Pontificibus concessas, unam earum plenariam pro miserima anima mea applico ; reliquas verò omnes, & singulas (in quantum tibi placet, & ego possum) per modum Suffragii applico pro animabus in Purgatorio existentibus. Intendo pariter orare juxta intentionem, finem, & motiva : ob quæ, & cum quibus tam magnus Indulgentiarum thesaurus concessus fuit, tibi humilimè supplicans : ut ad obtinendam in hæc

vita misericordiam tuam, & in alterâ æternam gloriam, proficuum mihi hoc pium Exercitium esse concedas, Amen.

Deinde genuflexi omnes devotè dicunt profundè inclinati, vel etiam cum osculo terræ. *ψ. Adoramus te Christe & benedicimus tibi. R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti Mundum.* Et idem coram qualibet Cruce in omni Statione repetitur, ac in fine Stationis cujuslibet unum *Pater & Ave* devotè adjungitur cum profunda inclinatione etiam hic versiculus: *Miserere nostri Domine. Miserere nostri.* ut sequitur.

STATIO I.

ψ. Adoramus te Christe, & benedicimus tibi.

R. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti Mundum.

Deinde Director altâ voce dicit hæc, vel similia huic Mysterio accommodata verba, pro materia faciendæ considerationis:

XXV. **P**rima hæc Statio domum representat, ac Prætorium Pilati: ubi benignissimus *Salvator noster JESUS Christus* [acerbissimè flagellatus, acutissimis spinis coronatus, contumeliis, ac opprobriis copiosè affectus] tandem ignominiosissimæ mortis sententiam ex solo generis humani amore recepit. Considera hic summam illam humilitatem ac submissionem; cum qua mansuetissimus ac innocentissimus Dominus injustissimam iniqui Judicis sententiam accepit, ad mortem Crucis condemnatus; contentus mortem subire tam dolorosam, & opprobriosam: ut tu vitam beatam, & æternam gloriam reciperes. Unde & tu cum vago emendandæ vitæ tuæ proposito; pœnis illius doloribus, & tormentis animitus com-

patiens dic præmissâ primò parvâ meditatione ante recitationem Orationis (& sic observabitur in singula Statione.)

Hic Director altiori voce dicit sequentem, vel similem Orationem distinctè & intelligibiliter; ut ab omnibus audiri possit, omnesque illum, ejusque verba, (submissiori tamen voce assequi valeant.

ORATIO.

Benignissime Domine JESU! qui ex amore meî carceres, catenas, spinas, ac flagella, ut Reus pati, ac iniquissimæ huic sententiæ ad ignominiosissimam Crucis mortem subjici non recusasti, tibi humiliter supplico: quatenus delere velis sententiam æternæ mortis, quam plurima mea ac gravissima sceleta meruerunt; utque tuâ pietate dignus efficiar in articulo mortis meæ gratiosam illam à te sententiam audire: Veni Anima benedicta; nam tuas ego meo sanguine delevi culpas. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, miserere nostri.

STATIO II.

ψ. Adoramus te. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVI. **S**ecunda hæc Statio (quæ 26. Passibus constat) locum designat; ubi amantissimus Redemptor tuus à crudelissimis lictoribus, purpureâ illâ, lacerâque veste [quâ illum majoris ludibrii, contemptus, & ignominia causa vestiverant; dum illum spinis coronatum Regem ironicè salutabant] spoliatus fuit, ac propriis solitisque vestimentis indutus; ut ab omnibus melius cognosci posset, & tanquam malefactor notari, sicque pondero-

derosissimo Crucis ligno super afflictissimos humeros oneratus est.

Confidera hinc benignissimum JESUM sanguine undique madentem, doloribus plenum, & ab omnibus derelictum! qualiter nimirum grave hoc onus ipsumque mortis suae instrumentum in humeros libenter suscipiat, sufferendo etiam patienter & tacite verbera & injurias, sibi à Judæis illatas: dum interim tu Crucem Pœnitentiæ (quæ te non tam ad Calvariæ Montis dolores, quam ad æternæ potius felicitatis fastigium deducet, recusas: unde obstinationem tuam detestans dic:

O R A T I O:

O Rex supreme cælorum! qui perfidæ inimicorum tuorum voluntati tradi non recusasti, gravæque Crucis pondus super vulneratos humeros tuos amore meo libenter suscepisti; da gratiam: ut voluntatem meam in divinam voluntatem tuam perfectè resignare, sicque Pœnitentiæ Crucem pro peccatis meis libenter suscipiens, æternum te videre, & frui in cælis valeam. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, miserere nostri.

S T A T I O III.

v. Adoramus te Christe. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVII. **T**ertia hæc Statio repræsentat; qualiter JESUS post exantlatos alios octoginta Passus, ex sanguinis de sacro ejus Corpore jugiter profluentis defectu debilitatus; summæque vi compulsus sub gravi Crucis pondere, primâ jam vice, in terram corruerit.

Confidera hinc patientiam ejus, dum non obstantibus tot tantisque percussionibus, ac tormentis Dominus ac Deus tuustacet, &

sustinet; nec lamentatur, nec conqueritur, imò nec verbulum reponit perfidis illis: qui (ut se statim erigeret, ac progredere) contumeliis verberibusque illum impetere non cesant; ubi è contrario tu in infirmitatibus tuis, & adversis omnino impatiens, in maledictiones, querelas, ac temerarias etiam sæpe blasphemias prorumpis, cujus impatientiæ tuæ veniam exorans Dominum tuum sic exora.

O R A T I O.

O Amabilissime mi Redemptor! qui ponderosæ Crucis onere summè defatigatus, sub eodem in terram corruere fuisti coactus; divinam tuam clementiam supplex exoro: ut gratiam mihi tribuas verè cognoscendi, & vivaciter sentiendi gravitatem peccatorum meorum. Fac, ô mi JESU! ut ad imitationem tuam pro salute Animæ meæ Crucem cujuscunque adversitatis, tanquam à te immixtæ, libenter perferam. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine, &c.

S T A T I O IV.

v. Adoramus te. &c.

R. Quia per sanctam. &c.

XXVIII. **H**æc est quarta Statio, demonstrans nobis; qualiter afflictus Salvator (postquam ligno Crucis gravatus alios 61. Passus perfecisset) sanctissimam suam, dolorosam, & afflictissimam Matrem obviam habuerit. Ubi considera: quo corde, & animo, piissima illa Virgo, patientem Filium suum respexerit; & intensissimum dolorem, quem in se senserit, videns illum cruore undique suffusum. Deinde perpende affectuosissima illa verba: quibus sese invicem allocutæ fuerint ambæ illæ amantissimæ Animæ: Matris

tris scilicet ac Filii; & in te ipso confusus [quod hucusque nec Filii dolores, nec Martiris afflictio ullatenus commoverint duritiam cordis tui] sic humiliter precare.

ORATIO.

Concede mihi quæso, clementissime Domine, vel minimam particulam illius doloris: quem in hoc puncto sensit dolorosissima tua Mater; ut dignè plangam & tuos dolores, & illius angustias. Fac ô mi dulcissime JESU, ut Anima mea in omni, præsertim verò in ultimo terribili mortis meæ agone, te obvium & propitium videat.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO V.

ψ. Adoramus te &c.

℞. Quia per sanctam. &c.

XXIX. **Q**uintâ hâc Statione repræsentatur nobis; quomodo (postquam Christus alios 71. passus peregrisset, nec vires se sustinendi haberet) à Barbaris illis Crux ejus data fuerit Simoni Cyrenæo: ut illam post JESUM portaret, non ex pietate aut compassione; sed ex timore, ne per viam deficiens moreretur. Cùm unicum eorum desiderium esset, quatenus ligno illi clavis ignominiosè affixus, ac inter duos latrones sublimis pendens, post sat longum & pænosum ex omni parte agonem, animam tandem exhalaret. Consideranda hîc venit interna afflictio; cùm hanc Hebræorum suæ mortis tam avidorum crudelitatem videret; simulque vim, quâ Simon resistebat; quò minus grave illud crucis pondus post JESUM portaret. Tu autem te illum Simonem esse cogita; qui crucem tibi impositam, in specie tantùm libenter, in te verò invo-

luntariè, & non nisi per vim portas, minimè studens afflictio Redemptori tuo adiutorio esse. Unde crudelitatem tuam detestans, ita eidem Salvatori tuo supplica.

ORATIO.

O Amantissime JESU! qui præ ardentissima tua erga me charitate per viam montis Calvariæ ponderosissimam crucem portare, atque ut ego in persona Simonis Cyrenæi in illa portanda te adjuvarem, voluisti; tibi humillimè supplico: ut quia hucusque nullum tibi adiutorium præstiti, crucis tuæ pondus mihi imponere; & cor meum (quod constantissimum in doloribus tuis socium voluntariè tibi offero) suscipere digneris. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO VI.

ψ. Adoramus te. &c.

℞. Quia per sanctam. &c.

XXX. **H**æc sexta est Statio: quæ illum locum nobis repræsentat, in quo [post decursos alios 191. Passus] patienti JESU obviam venit pia Veronica; quæ sanctum illius vultum, alapis lividum, & sanguine undequaque manantem videns, compassione mota ei sudarium obtulit, quo faciem suam JESUS abstergens, cruentati vultus sui effigiem in eo impressam reliquit. Considera hîc non solum magnam ac intrepidam devotæ illius mulieris pietatem, pretiosissimâ sanè remuneratione compensatam & deplorans cordis tui duritiam compatiendo patienti Domino tuo; confusus, eundem sic saluta.

ORATIO.

O Verè amantissime animæ meæ Sponse! qui ardentissimi tui amoris signum in sacra-

lacratissimi vultus tui effigiem mihi relinquere dignatus es ; te unice deprecor , ut illam de novo cordi meo imprimas , & ut præter te solum æternæ beatitudinis meæ Objectum , nihil aliud in terris desiderem , clementer concedas. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O VII.

*ψ. Adoramus te. &c.
π. Quia per sanctam. &c.*

XXXI. **S**eptima hæc Statio, aliis 336. Passibus constans, repræsentat nobis portam illam Hierosolymitanam: quæ Judicaria appellatur; ad quam Redemptor noster perveniens, secundâ vice præ debilitate in terram cecidit; hinc novis verberibus impetitus, tusionibus, & calumniis exagitatus est. Considera hic Deum, & Salvatorem tuum, ob dolorum immanitatem in terram, & vultu quidem in saxa hinc inde sparsa violenter illicò prolapsus, ab inimicis trusus, atque ab inhumana plebe derisum; ast tuam superbiam [quâ super alios te extollis, lapsus hujus, & pœnarum causam esse cogita. Unde cogitationes tuas & affectus veraciter humiliando divinum illius adjutorium sic poteris implorare.

O R A T I O.

O Sanctissime mi Redemptor ! qui cum tanto honoris tui & famæ dispendio, publicè ad supplicium ductus fuisti ; & præ delicatissimi, ac insuper vulnerati corporis tui debilitate, secundâ etiam vice in terram collapsus es ; exoro te humillimè : quatenus intellectum meum illuminare digneris, ut cum vero humiliationis actu superbiam meam
Vinea Seraphica.

am detestando, in hoc lapsu quem pro salute mea facere voluisti, sublevare te valeam. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O VIII.

*ψ. Adoramus te. &c.
π. Quia per sanctam. &c.*

XXXII. **O**ctava hæc Statio illum nobis locum figurat : in quo post alios 348. Passus Redemptor noster obviam habuit complures pias mulieres, quæ illum tam malè tractatum, ac sanguine fœdum conspicientes, ex compassione amarè flebant; quas ille è contra peramanter consolabatur. Ubi magnum benedicti tui JESU amorem considera; qui, quamvis præ dolorum magnitudine, ac pœnarum acerbitate, extremum tortus, ac quasi semi mortuus; nihilominus flentes hæc mulieres unice consolari satagebat, ubi tu ex compassione tor angustiarum (quas pro tua salute patitur) nè vel unam lacrymulam fundere dignaris. Unde ingratitude tuam recognoscens, ejusque doloribus compatiens eundem sic compunctus alloquere.

O R A T I O.

Quanto meî amore captus es ô afflictissime JESU ! dum in maximâ tribulationum tuarum vehementiâ, tuî ipsius oblitus, meæ consolationi intendis ? unde ego de ingratitude mea confusus, tuamque admirans clementiam, rogo te : quatenus (qui pias harum mulierum lacrymas respexisti) meas quòque respicere, atque hanc præferentem consolationem, ut in articulo mortis
D d meæ

meæ securâ mente intueri te valeam, con-
cedere digneris. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO IX.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXIII. **N**ona hæc Statio 161. passibus
constans radicem Calvariæ
montis nobis repræsentat; ubi Christus de-
ficientibus omnino viribus tertiâ vice iterum
in terram procidit, ac in plures ibidem per
viam sparsos lapides & saxa prolapsus, no-
vos exinde dolores, novæque Vulnera rece-
pit, recrudescentibus antiquis. Ubi iteratò
considera multiplicatas à lictoribus injurias,
contumelias, ac verbera, quibus illum ad
citiùs surgendum, & velociùs eundem pro-
pellebant: ut saltem vivum ad montem per-
trahere, ibique turpiori Crucis morte eun-
dem afficere possent. Quorum etiam non pos-
tremum tu fuisti, qui per plura crimina &
peccata tua eundem sæpius afflixisti. Unde
impietatem tuam detestans, eundem sic sa-
luta.

O R A T I O.

O Benignissime Jesu! qui (ut pro cul-
pis meis satisfaceres) in pœnosâ hæc
viâ tot & tanta tormenta sustinuisti; conce-
de mihi quæso: ut dolorosos lapsus tuos
considerans, hos uti continuos mihi stimu-
los sentiam, qui ad jugem Paradisi confide-
rationem, viamque virtutis continuò decur-
rendam me perpetuò excitent. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO X.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXIV. **H**æc est decima Statio: in qua
nobis repræsentatur; quali-

ter Salvator noster [postquam alios 18. Pas-
sus ultrâ progressus montem attigerit] ubi
ab impiis ministris vestibus suis de novo cru-
deliter exutus, & spoliatus fuit. Ubi non
solùm considera summos ejus dolores, ex
eo, quòd cum vestibus [quæ jam cum vul-
neribus quasi concreverant] tota etiam cu-
tis abstracta violenter fuerit, ac omnia cor-
poris Vulnera hoc actu renovata, imò &
augmentata fuerint. Sed cogita etiam extre-
mum dolorem & verecundiam castissimi JE-
SU dum in tanta populi præsentia se nudum
præsentari conspexit, ac demum alicujus refo-
cillationis loco nil accepit, nisi ad majorem
tribulationem suam vinum felle & myrrhâ
mixtum; unde præ compassionis dolore ob-
tot exorbitantes pœnas lacrymabundus de-
votè dices:

O R A T I O.

Domine mi JESU Christe! qui ut
animæ meæ nuditatem cooperires,
hoc in loco vestibus spoliari voluisti, sicque
omni populo nudus præsentari; per hæc
atrocissimas pœnas tibi humiliter supplico,
ut tuâ gratiâ adjuvante, omni terreno affe-
ctu spoliatus existam. Fac ô mi JESU! ut
palato animæ meæ hujus mundi deliciæ &
voluptates amarissimæ fiant, sicque amari-
tudinem sanctissimæ Passionis tuæ tecum
dignè gustare possim. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

STATIO XI.

ψ. Adoramus te. &c.

β. Quia per sanctam. &c.

XXXV. **U**ndecima hæc Statio aliis 12.
Passibus constans, quos Re-
demptor jam nudatus perfecit, illum nobis
locum indigitat; ubi idem piissimus Domi-
nus

nus supra crucis lignum extensus, & in Matris suæ præsentia clavis eidem affixus fuit. Ubi considera excessivum dolorem Domini tui, dum delicatissimæ manus ejus, ac tenerissimi Pedes, obtulis illis clavis perforarentur. Simulque perpende afflictionem extremam Beatissimæ Virginis Matris MARIE, dum crudelitatem tam barbaram spectare debuit. Unde tandem aliquando & tu te resolve ad crucifigendam carnem tuam cum vitiis & concupiscentiis suis in eadem cruce; & propterea JESU Redemptori tuo devotè sic supplica:

O R A T I O.

O Clementissime JESU! qui ex immensa tui erga me amoris magnitudine in Cruce extendi, atque clavis in eadem configi voluisti; te deprecor: quatenus tuâ sanctâ gratiâ adjuvante pedes meos & manus crucifigam, easque ad illicita amplius non extendam; & sic crucifixus tecum in terris vivens, gloriæ tuæ tecum particeps esse possum in cælis. Amen.

*Pater noster. &c. Ave Maria. &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O XII.

*ψ. Adoramus te. &c.
℞. Quia per sanctam. &c.*

XXXVI. **H**Æc est duodecima Statio in 14. aliis passibus consistens, & repræsentat locum: in quo Crux cum crucifixo Domino plantata fuit, collocata in medio duorum latronum, ob scelera sua propria, cum Christo crucifixorum. Considera hinc maximam Christi verecundiam, dum in alto se nudum, & medium inter duos infames latrones conspexit, & gravissi-

imum dolorem, quem necessariò sentire debuit, dum manibus pedibusque transfixis sic è Cruce pependit. Deinde imaginare tibi, te ad sacri illius ligni radicem consistere ac videre copiosos illos sanguinis fontes ex sanctissimo illo corpore in terram defluentes. Postremò considera jam moribundam divinam illam faciem; qualiter pro Offendentibus deprecetur, Paradisum Petenti concedat, Matrem curæ Joannis relinquat, sitim animarum nostrarum (quâ cruciatur) manifestet, Animam in manus Patris commendet, ac inclinato tandem capite ex amore tuî spiritum emittat. Hinc si aliquis pietatis sensus tibi supersit; cum consideratione peccatorum tuorum dolorem renova, & eadem deflens Veniam sic supplex exora:

O R A T I O.

AGnosco heu nimis serò, ô mi JESU! quòd peccata mea à me commissa, ac toties repetita carnifices illi fuerint; qui te tam crudeliter tractaverunt; lictores: qui te vitâ privaverunt, ac unica pœnarum tuarum tam atrocium, & mortis tuæ causa extiterint; unde eadem toto corde detestor, nec unquam ea me iterum commissurum firmissimè propono. Adjuva me ergo piissime Domine, & per virtutem tui pro me effusi sanguinis noli, quæso, permittere, ut pereat Anima mea, imò potiùs fac ut ex amorosissimo ore tuo suavissima hæc verba in morte audire merear: *Hodie mecum eris in Paradiso Amen.*

*Pater noster, &c. Ave Maria, &c.
Miserere nostri Domine. &c.*

S T A T I O XIII.

*ψ. Adoramus te. &c.
℞. Quia per sanctam. &c.*

XXXVII. **H**Æc est 13tia Statio aliis 13. passibus à situ crucis distans;
D d 2 quæ

quã repræsentatur locus, in quo corpus Christi è cruce depositum, à Josepho & Nicodemo in Matris sinu collocatum, aromatibus unctum, ac juxta Hebræorum usum sindoni involutum fuit. Considera hic pium Discipulorum illorum affectum, lacrymas dolorosæ Matris exanime defuncti Filii sui corpus sinu excipientis. Unde & tu cum vera devotione, ac lacrymis MARIÆ planctum, Magdalenæ gemitus, Joannis suspiria, & charitatem Discipulorum imitari satage, & defunctum Redemptorem tuum adorans sic dices:

O R A T I O.

A Doro te ô mi JESU Salvator meus ac Redemptor ! qui modò in Matris tuæ gremio defunctus jaces; & deprecor immensam illam charitatem; quã dilexistinos, quatenus mihi concedas: ut dum in sanctissimo Altaris Sacramento te recipio; sinu cordis mei te stringere, atque in anima mea velut in sepulchro novo te recondere, & in æternæ salutis meæ pignus possidere semper valeam. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

S T A T I O XIV. & ultima

v. Adoramus te. &c.

v. Quia per sanctam. &c.

XXXVIII. **Q**Uarta-decima hæc & ultima Statio 30. aliis passibus constat; locumque Sepulturæ JESU Christi Domini nostri designat. Ubi considera, qualicum pietate benedictum illud Corpus Christi sepultum fuerit: quales fuerint planctus non solum devotarum mulierum, sed & Amicorum Christi, ac specialiter sanctissimæ ejus Matris; cujus utique dolor excessi-

vus fuit; dum jam tandem amantissimi Filii sui præsentia totaliter se privatam vidit, in quæ suspiria proruperit inde discedens; & quoties ad lapidem illum sepulchralem sæpius respexerit, indicans: sub eodem nobilissimum animæ suæ pignus remanere depositum. Unde tu occasionem sumes amplius te confundendi; agnoscens: quòd in toto dolorosissimi itineris hujus exercitio non sufficientem in te pietatis, compassionis, aut compunctionis affectum senseris, ac propterea cum intensissima animæ tuæ devotione sic passò pro te, mortuo, & sepulto Domino tuo supplica:

O R A T I O.

O Piissime Domine ! qui ex solo meo amore, & immensa tua Bonitate tam dolorosam viam perficere, ac complere voluisti; adoro sacratissimum tuum Corpus pro me mortuum, ac sepultum; ac te humiliter precor: quatenus per omnem illum sanguinem quem in ea effudisti, & pœnas quas sustinuisti, mihi concedas; ut in futurum semper pœnas tuas meditari, doloribus tuis compati, culpas meas detestari, atque in sacrae Legis tuæ observantia sic progredi valeam: ut in articulo mortis meæ pretiosissimi sanguinis tui copioso fructu frui & gaudere merear. Amen.

Pater noster. &c. Ave Maria. &c.

Miserere nostri Domine. &c.

HIs omnibus finitis coram Ss. Sacramento, seu altari: in quo est reconditum, devotè recitantur alia sex *Pater noster* & *Ave Maria* cum totidem *Gloria Patri*. ut supra dictum est. Et juxta commoditatem & devotionem adjungi potest Hymnus: *Stabat Mater dolorosa. &c.* Qui hymnus etiam in publico Viæ Crucis Exercitio cantari potest, distributis scilicet

licet ab una Statione ad aliam Versibus; ita ut post ultimam Stationem, aut ad minus post Stationem Ss. Sacramenti totus finiatur; idque vel in lingua latina, vel vulgari, vel in utraque alternativè; vel etiam sic: ut ad quemlibet Versum latinè cantatum populus semper in vulgari respondeat solum illum Versum ejusdem hymni: *Sancta Mater istud agas; Crucifixi sige plagas cordi meo valide.* Toto autem hymno finito dicitur,

ψ. *Tuam ipsius animam doloris gladius pertransiit.*

℞. *Ut revelarentur ex multis cordibus cogitationes.*

OREMUS.

Respice, quæsumus Domine, super hanc familiam tuam; pro qua *DOMINUS NOSTER JESUS CHRISTUS* non dubitavit manibus tradi nocentium; & Crucis subire tormentum. Qui tecum vivit. &c. Amen.

FINIS EXERCITII.

UT autem praxis hujus sancti Exercitii faciliior & commodior reddatur; hinc in diebus festis & dominicis communiter, & quidem post Vesperas, ac secundum populi concurrentis multitudinem, & devotionem, singulis Feriis sextis per Annum, imò singulis etiam diebus per Quadragesimam visitari possunt hæ Stationes ab omnibus, vel quibusdam Religiosis ex Conventu, cum omnibus aliis utriusque Sexûs personis, qui accurrunt & comitari volunt; sub directione vel assistentia alicujus religiosi Sacerdotis, à Superioribus ad hoc deputati: Non quidem quasi necessarium sit, ut sic in communi fiat (cùm quilibet quocunque tempore, die, & horâ etiam noctis privatim hoc Exercitium praticare possit, ut infra dicetur.)

Sed ut hæc sancta Devotio cuilibet sub tali ductu faciliior fiat, atque etiam, ut (cùm Orationes in communi factæ Deo sint gratiores & acceptiores) à divina Bonitate & Clementia quilibet facilius exaudiri possit; atque Sacerdos ille assistens, vel Director ad quamlibet Stationem (ut supra dictum est) clarâ voce Populo prælegat: quid quælibet Statio repræsentet, & quid in ea potissimum considerandum occurrat; ut supra ad quamlibet distinctim etiam notatum est; Orationes pariter dicit, voce tamen adhuc paulò magis elevatâ & distinctâ; atque sicut in principio hujus Exercitii, sic etiam in fine, brevem quandam Admonitionem seu Sermonem Populo facere poterit, præsertim diebus festivis; ac tandem cum Benedictione dimittit.

Modus privatim praticandi Exercitium VIÆ CRUCIS.

XXXIX. **Q**uia dispositio Meditationum Orationum, Versuum. &c. in dictarum Stationum visitatione supra positâ occurrentium, est illa eadem; quæ ordinariè praticatur in Urbe Roma, in Ecclesia Sanctæ Mariæ de Ara Cæli, Conventus Ordinis FF. Minorum de Observantia; eandem hinc ex Italico in latinum Idioma translata adjungere placuit. Qui verò vel legere nesciunt, vel ex alio impedimento superveniente commoditatem non habent hanc VIAM CRUCIS modo jam dicto legendi; propterea subnectendum hinc duxi modum: hoc Exercitium etiam privatim praticandi.

Quicumque ergo cum vera devotione & dolore de peccatis suis, dolorosam hanc Viam terere intendit; in prima Statione, coram prima cruce genuflexus Viam hanc Deo offerat, ac formet intentionem: dein prostratus dicat Versiculum; si calleat: *Adoramus*

re *Christe. &c.* aut aliud quid simile. Postea mente ad Deum elevatâ parumper contempletur Mysterium in illa Statione repræsentatum, & Christi afflictionem: ad cuius demum honorem dicat quinquies, aut ter, aut saltem semel *Pater noster, & Ave Maria*, finaliter subjungens *ŷ. Misere nostri Domine. &c.* Aut pectus suum tundendo dicat profundè inclinatus: *Deus propitius esto mihi peccatori.* Et sic ad secundam, & reliquas Stationes se conferat, eodem modo donec absolvat; per viam verò quæ inter unam & alteram Stationem interjacet, vel Christi tormenta meditetur, vel Matris dolores; vel alias Orationes dicat, quas sua cuique devotio facilè suggeret. Finitâ autem ultimæ Crucis, seu Stationis visitatione, tandem coram sanctissimo Sacramento prostratus, aut saltem genuflexus dicat *ŷ. Pater noster, Ave Maria, & Gloria Patri. &c.* in honorem quinque Vulnerum Christi, & Stigmatum S. FRANCISCI, semelque *Pater noster, Ave Maria, & Gloria Patri. &c.* subjungat ad particularem intentionem summi Pontificis, qui dictas Indulgentias concessit; quibus finitis Viam Crucis optimè, & cum omnibus supradictis Indulgentiis perfecit. Privata hæc visitatio [sive ab uno solo fiat, sive à pluribus] quâcunque cujuscvis diei, seu temporis horâ fieri potest, & unâ solâ vice eam fecisse sufficit: ut concessas Indulgentias quis consequatur. Quod si tamen aliquis pluries eâdem naturali die hanc visitationem Stationum VIÆ CRUCIS repeteret: meritum quidem optimo huic operi toties, quoties, factò correspondens non perderet; dictas tamen Indulgentias non nisi unâ vice per diem lucrari quis poterit.

XL. **S**ANCTUM hoc Exercitium non solum animabus Viventium est utilissimum, sed etiam animabus Fidelium Defunctorum

summè fructuosum existit, cum diversi Summi Pontifices (quos inter nuperrimè Ven. Servus Dei *Innocentius Papa XI.* in Brevi, quod incipit: *Universis. &c.* Dato 30. Sept. Anno 1681. Et S. mem. *Innocentius XII.* in Brevi quod incipit: *Venerabili Fratri.* sub die 17. Jan. 1695.) alique eorum Prædecessores declaraverint, posse à fidelibus Christianis acquiri plurimas Indulgentias non solum pro se ipsis, sed etiam pro animabus in Purgatorio; unde tantò magis excitanda est Christiana Pietas, ut suffragetur continuo animabus illis (quæ suffragiis hæc nostris mirificè adjuvantur; & ut è pœnis illis acerbissimis citiùs liberentur) utque pium hoc Exercitium sæpius frequentetur tam proprio beneficio, quàm adjutorio Fidelium defunctorum. Subjungendum hic duxi exemplum, quo demonstratur, quàm sollicitè dæmones procurent in nobis oblivionem Passionis, ac Mortis *Domini nostri JESU Christi*; & refertur à pluribus Auctoribus cum *Merazio Parte 2. fol. mihi 62.* Quidam Vir sanctus, cum in Oratione defixus esset, intellexit à Domino id, quod circa mortem Domini senserunt dæmones, quando actu moriebatur; & quidem in forma sequenti: Vidit per visionem Infernum totum cum sua confusione horribili, audiitque raucum ac verè horrendum malè sonantis alicujus campanæ sonum, quasi ad cœtum quendam & congressum vocantis: ad sonum illum deinde vidit innumerabilem dæmonum multitudinem insimul convenire, quorum deinde præsidem sic loquentem intellexit: scitis utique confodales mei maximum illud Beneficium: quod altissimus ille Dominus hominibus contulit; dum pro illis incarnari, affligi, crucifigi ac mori voluit; & magnitudinem fructûs, quem eosdem homines indè percipere necesse est. Dum enim recordabuntur Passionis & Mortis illius sui divini Redemptoris; non

non poterunt ex hac consideratione non fieri boni & sancti; cum hæc ipsa hujus tam singularis beneficii memoria illis continuo demonstrat, quam sint & fuerint Deo tuo accepti & cari, qui tanta pro ipsis passus est. Respondit verò unus ex illis: Verè omnia sic se habent, sicut dixisti ô Dux noster & Princeps! unde prout mihi quidem videtur, ad hoc, ut humanum genus pejus fiat, quam hucusque fuerit; procurandum erit unitis viribus ab omnibus nobis: ut generalem inducamus inter homines Passionis ac Mortis Redemptoris sui oblivionem; idque per sæculi pompas & vanitates, per carnis voluptates, & delectationes, per sensuum illecebras, lusus, conversationes, ac bonorum temporalium desideria. &c. Sic enim fiet, ut illi pessimi demum evadant, Deoque ac Domino suo [qui tot ac tanta pro iis fecit, & pertulit] ingratisissimi: aliud non sint cogitaturi, aut inter se tractaturi: quam de voluptatibus, sensualitatibus seu utilitatibus. &c. Peccata Peccatis jungentes, ut iis tandem omnino immergi remaneant Passionis, ac Mortis Domini sui totaliter obliiti. Ad quem conversus tenebrarum Princeps, optimum [inquit] est hoc consilium tuum. Ac deinde ad alios subjunxit; agedum Sodales mei! id

agamus omnes, ac procuremus, quibusvis demum modis; ut obliviscantur, nec recordentur homines Passionis, ac Mortis Salvatoris sui. Quò dictò tota demum visio disparuit.

Nec mirum alicui videri debet, quòd hæc Devotio tanto cum fervore & pietate à pluribus exerceatur, ubi introducta jam reperitur. Memoria etenim Passionis, & Mortis Salvatoris nostri, omnium sanè piorum Exercitiorum est maximum, & maximè omnibus tam ad animarum profectum, quam etiam temporalis boni utilitatem deserviens; cum Deus specialiter protegere velit, & copiosè benedicere locis illis, in quibus memoria hæc *VIÆ CRUCIS*, seu dolorosæ Passionis suæ erecta & stabilita fuerit; prout refertur in vita *Venerabilis Matris Sororis Mariæ de Antiqua. Ordinis S. P. N. Francisci. L. 4. C. 7.* Cui apparens Dominus sic illam affatus est: Animam illam (quæ se mihi associaverit per Exercitium *VIÆ CRUCIS*, recitando Stationes, Passionemque ac Mortem meam meditando) à peccatis suis liberabo, eique tam in vita, quam in morte propitius ero & clemens; atque etiam intuitu hujus Devotionis Viæ Sacræ defendam Populum illum, & Communitatem, ubi Devotio hæc stabilita & situata fuerit.

FINIS.

ORDO